

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 30 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy napra 10 kr., minden következőnap 8 kr. Bélyegdíj külön 40 kr. Nyitólír sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A stomfai választás.

Arad, deczember 9.

(—s) A szabadelvű párt egymagában küzd azon elvekért, amelyek a liberális fejlődés és a nemzeti haladás szolgálatában állanak. Komoly és számbevehető támasza soha sincs, hanem teljesen és kizárólagosan csakis saját erejére hagyatkozhatik. Parlamenten belül és kívül folytonosan erőpróbákat kell kiállania a szabadelvű pártnak, mert minden adott esetben a legnagyobb erőfeszítéseket, ellenállásokat kell legyőznie. A képviselőházban a legkülönbözőbb kérdések, mindenuntalan ad hoc egyesüléseket hoznak létre az ellenzéki pártok között, amely szövetezések oly gyakoriakká váltak, hogy a viszony majdnem állandónak monható, és pedig annál is inkább, mert ez a szövetezés a parlamenten kívül is igen sok helyen és esetben érvényesült, sőt annyira fajult, hogy az ellenzéki pártok a koalíción ez idő szerint még kívül álló néppártért viribus unitis exponálták magukat. Így történt ez a hirhedté vált kétszeres nyitrai választás után, amelyből kifolyólag az ellenzéki pártok nemcsak minden legcsekélyebb baklövést a kormánypártiak részéről tulzó módon kiszínezték, hanem rosszhiszeműen koholt vádakot szórtak a kormány ellen; ellenben a néppárti agitátorok és hecckaplánok lelkiismeretlen tulkapásairól mélységesen hallgatnak, mintha bizony a néppárti jelölt érdekében a legcsekélyebb visszaélés sem történt volna.

Okulva eme épületes tapasztalatokon, előre látható, hogy a néppárti jelöltek a stomfai választáson történt bukása ismét egyesült hadi rendbe fogja sorakoztatni az ellenzéki pártokat.

Stomfán a demagog reakció lovagjai az eddigi kudarcok után fokozott elkeseredéssel alkalmazták eszközeiket, melyekkel csak a legcsekélyebb műveltségű társadalmi osztályt lehet félrevezetni és felbujtani. — A hecckaplánok és hecckaplánosok hetek óta egyébbel nem foglalkoztak, mellőzván malasztos hivatásuk minden tisztét és kötelességét, mint a kevésbé tanult népfeltujtásával. Egyik kezükben feszülettel, a másikkban pálinkás-kulacsccsal korteskocsmákká profanálták a templomokat, s viszont az istentisztelet szegyezteljes paródiáit üzték a csapszékben.

De minderről mélységesen fog hallgatni az ellenzéki párttaktika, ellenben a kormány közegeinek brutalitásával tele vannak az ellenzéki lapok és ettől fog visszahangozni a képviselőház. — Pedig ha föltennők, ami azonban nem áll, hogy a visszautasított szavazatok mind a néppárti jelöltre estek volna, az még akkor is jelentékeny kisebbségben maradt volna.

Az tehát ismételt mérkőzés után bebizonyítottnak tekinthető, hogy a szabadelvű párt a néppárt elleni küzdelemre egymaga is elég erős, elég hatalmas, még ha az ellenzéki pártok erkölcsi támogatásukban részesítik is. A szabadelvű pártnak tehát semmi oka sincs a néppárttól tartania, ellenben az ellenzéki pártoknak

nagyon is jó lesz fontolóra venni, hogy micsoda magatartást tanusítsanak a néppárttal szemben, mert ha a néppárti mozgalom mégis terjeszkedni képes lesz, úgy az nem a szabadelvű, hanem az ellenzéki pártok rovására fog történni.

BELFÖLD.

A stomfai választásnál jelen volt szabadelvű párti képviselők hajmeresztő dolgokat beszéltek arról a terrorizmusról, azokról a megvesztegetési és lekenyerezési visszaélésekről, melyeket a néppárti jelölt érdekében nemcsak a papok, de különösen a Pálffy hercegi uradalom alkalmazottjai elkövettek. Értesüléseink szerint az illető képviselők is rá fognak mutatni ezekre a visszaélésekre a ház nyitulásán abban a — nem valószínű — esetben, ha a mandátum benyújtásakor ellenzéki részről szóvá tennék a képviselőházban a stomfai választás ügyét.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőgyűlés.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, deczember 9.

Kezdeté 3. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Schöber Ernő, Josipovich és Hévizy.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Lukács László, Perczel Dezső, Wlassics Sándor, Dániel Ernő, Josipovich Imre és Darányi Ignác miniszterek.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Bogdán szereleme.

Írta: Sebesh Samu

Közönséges polgár szülőknél volt egyetlen leánya Eva, a ki polgári származása dacára is — arisztokratikus szépség volt. Szép nyulánk termet, előkelő magatartás, hideg, de rendkívül érdekes arcz, tüzes villogó szemek, feltűnően szabályos szép fehér kezek s valami bájos vonzó modor, mind arra predestinálták hogy hódítsou.

Ez előnye tulajdonainak nem volt tudatában még akkor, a mikor megismerkedett Szöllős Bogdánal, a szegény törvénytörő irakkal, a ki előtt ugyan még a számlajelzője sem állott, hogy azon magas polczra emelkedjék s a vasárnapi ruháin is erősen érzett a benzín szaga, hanem elég jó képű fiú volt, a mellett szelid s a leány szülei előtt, mint „hivatalbeli” uri embernek, meg volt a kellő respektusa.

A szülők nem voltak nagyratörők, de mégis titokban bevallották, hogy leányukat szívesebben adnák uri emberekhez, mint iparoshoz, mert hát az ur mégis csak ur, a kinek a feleségét nem lehet olyan könnyen le-téna-asszonyozni, vagy épen „ifiaszonyozni”, mint tesztem azt, a szomszéd asztalosné téna-asszonyt.

Bogdán, a mióta megismerkedett a szép Eva kisasszonnyal, mindig türelmetlenül várta a hivatalos órák végét. Nyomban lecsapta

a pennát és megszüntetett minden további körmölést. Különbben is szórakozott volt egy idő óta. A vén diurnista, Tintás Gedeon vette rajta észre ezt a változást és nem is késett tudtára adni. Pápaszemét feltolta a homlokára s kifüstölt fehér bajusza alól mogorván szólott:

— Bogdán, maga hol hagyta az eszét? Már megint kétszer írta le, hogy a „4519 számú megkeresésre hivatalos tisztelettel tudatjuk...” Miért jár maga Bogdán kétszer egy után?

Bogdán azonban nem törődött az eleven másoló gép zsörtölődéseivel, hanem levette az irodai kabátját, melyen ezer és ezer tinta sáv vonult keresztül, megrázta az utcai gérokkját, lemosta a kezeit, zsebkendőjével leütötte a port s cipőjéről s ment mintha a szemét kivették volna.

Eva ilyenkor mindig a korszón sétált. Jó izlésű ruhái fokozták szépségét s egész sereg ember ozhelődött a nyomában. Jól hallotta, a mint egyik másik így szólott:

Jaj de szép! Ezem a szivét, de cukros baba!

Eva úgy tett, mintha nem hallaná és külsőleg nyugodtnak látszott, de szíve erősen vert. Érezni kezdte, hogy igazuk van. Nagyravágyása sugta, hogy többre született annál, mint hogy egy kopott írnok felesége legyen, de még romlatlan lelke, talán ösztöne nyomban ráprított bűnös gondolatára. Aztán meg az a Bogdán olyan jó fiú, Fát lehet a hátán vágni. Epen férjnek való, Megnyugodott sorsában és és mosolyogva fogadta a lihegve érkező Bogdán.

— Hol késett, kérdezte?
— En, én... siettem, de... de nem tudom...

Egészen zavarba jött. — Ez a szépség megbüvölte az ő egyszerű lelkét és sohasem tudott felelni neki. Csak nézte, csak imádta.

Eva szüleit időközben váratlan anyagi csapás érte. A jó módú polgár szülők egy vesztett per áldozatai lettek. Gyermekeit előtt eltitkolták szegénységüket, de Szöllős Bogdán urnak, midőn Eva nem volt odahaza bevalóták, hogy tönkrejutottak, hogy szegény emberek, Bogán urat ez a körülmény éppen nem zavarta szerelmében.

— Dolgozni fogok mindannyiukért, — kiáltott s önkénytelenül leakarta vetni az utcai kabátját, hogy másolóhoz üljön. De még korán észrevette magát, — szépen összegombolkozott s szelidebb hangon folytatta:

Nem baj! nem baj! En is szegény vagyok s így inkább összeillünk.

Szinte jól esett neki, hogy úgy történt. A tudat, hogy most már Eva is szegény, — bátorságot kölcsönzött neki egyszerre. Most már beszélni fog, most már nem jó zavarta. Milyen édes pillanat lesz az, — gondolta el Bogdán ur, — ha majd forró csókokkal halmozza el Eva szép fehér kezeit és bevallja neki, hogy szereti, hogy imádja és fel fogja olvasni azt a verset is, melyet egy gyöngye, de roppant szerelmes pillanatban pingált az irodában miniszteri papirosra...

E közben hazaérkezett Eva. Bogdán jól hallotta, hogy valakitől halikán bucsuzik az

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.
Elnök bemutatja Arad megye kérvényét a népiskolai oktatás államosítására vonatkozólag.

Kiadták a kérvényi bizottságnak.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök bemutatja 1895. II. negyedének tulkiadásokról a kimutatást.

Kiadták a szárszámadási bizottságnak.

A stomfai választás.

Elnök jelenti, hogy Péchy Tamás, Holló Lajos és Makfalvy Géza a stomfai választás ügyében a napirend előtt óhajtanak szólni. — Szólok ezt nem tartja megengedhetőnek és így a Ház határozza meg a kérdésben.

A Ház megengedte a felszólalást.

Holló Lajos a néppártot pártjával egyetemben elítéli és elítéli az ország többsége is. Mindamellett nem szabad a párt ellen olyan alkotmány srétő választásokkal küzdeni, mint küzdöttek Stomfán. Valóságos brutalitással bántak ott a néppárti szavazókkal. Szakadó esőben, hidegben 36 órán át a szabad ég alatt tartani, ez vadság. (Ugy van! balfelől.) Ennél az alkotmányosságnál jobb az abszolutizmus, mert az nyílt. Az ellenzék majd vita tárgyává fogja a kérdést tenni annak idején. És ha a kormány nem korrigálja a dolgot, az ellenzék majd tesz róla. (Helyeslés balfelől.)

Beöthy Akos: Halljuk a miniszterelnököt!

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy legyen csöndben! (Helyeslés.)

Makfalvy Géza már az eddigi adatokból is azt látja, hogy a stomfai választás a legkiválóbb igaztalanság volt. Ugy nem bántak állatokkal, mint a hogy bántak Stomfán a választókkal. Ez az eljárás a panszlavizmus karjaiba kergeti a tótokat s a nemzetiségi ellentéteket csak öregbiti. Ha már nem hazafiságból és törvénytiszteletből, legalább emberies önértékből szakítsanak ezzel a rendszerrel. (Helyeslés balfelől.)

Péchy Tamás is a stomfai választásról szól. Kéri a kormányt, hogy a haza szent nevében hozzák vissza azt a régi 48-as választási eljárást mikor senki választási jogát el nem vették. Az ekkor védelmére kell az elnyomottaknak, akár mennyire eltér is tendenciájuk az övéktől. Csatlakozik mindahhoz a mit az előtte szólók mondtak.

Olaj Lajos szintén szólni óhajt a tárgyhöz miután a ház megengedi megjegyzi, hogy ő nemcsak veszélyesnek tartja a néppártot, de undorodik tőle. Ő azonban mégis kárhoztatja a stomfai választást. Ez ellen nem fordul a kormányhoz orvoslás végett, ő egyenesen ő felsége igazságsszeretében bizik, ki ezt a kormányt bizonyára el fogja osapni. (Derűtlenség.)

Perczel Dezső belügyminiszter csak azon rövid előzetes megjegyzést óhajtja tenni, hogy a pártok felállításának rendje ugyanaz volt

67-től mindig. A visszantartásokat illetőleg megjegyzi, hogy azokat Kubina, a néppárt bizalmi férfa kezdte meg, visszaautasítva három egyént kik Latkóczyra kívántak szavazni. (Helyeslés jobbról.)

A millennárius koronák.

Fenyvessy Ferencz előadó ismerteti a javaslatot, melynek értelmében a millenniumra oly koronák veretnének, melyek képes lapján ő felsége teljes arcképe veretnének Szt-István koronájával diszítve. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A javaslatot elfogadták.

A jelzalogos kölcsönkövetelések kedvezménye.

Fenyvessy Ferencz elfogadásra ajánlja a javaslatot.

A ház a javaslatot, az első szakaszt az előadó által ajánlott módosítással együtt elfogadja.

A mozdony beszerzések és a műhelyépítések költségeinek fedezése.

Naményi Ambrus előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Kossuth Ferencz nem akarja hátráltatni a javaslat elfogadását, csak azt jegyzi meg, hogy ilyen javaslatok benyújtása a budget-jog megsértése, minthogy ellenkezik azon kijelentéssel, melyet a pénzügyminiszter exposéjában megtett. Így fordulhat csak elő, hogy a költségvetésnél 100 milliónyi meglepetés áll elő. (Helyeslés balról.)

Lukács László pénzügyminiszter Kossuthnak megjegyzi: az a körülmény, hogy időről-időre jelentés nélkül javaslatok terjesztnek elő, ez nem képezi még a budgetnek kiadását. Annál kevésebb képezheti ezt az a javaslat, melyet a 91-iki költségvetésnél már jeleztek, sőt bejelentették a pénzügyi készletekről szóló jelentés indokolásában is. Itt tehát meglepetésről egyáltalán szó sem lehet. (Helyeslés jobbról.)

A ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

A harmadik szakaszról felszólal Kossuth Ferencz, a ki konstatálja, hogy e javaslat a budget passzívává válik.

Lukács László pénzügyminiszter megjegyzi, hogy Kossuth téved, mert ez az összeg nem a 96-iki, hanem a 95-iki budget terhére esnék.

Polonyi Géza is azt hiszi, hogy a javaslat által a budget passzívává lesz. A pénzügyminiszter az ország előtt csak bujdosit játszik.

Lukács László pénzügyminiszter még egyszer megjegyzi, hogy itt bujdosdiról szó sem lehet, mert a javaslat a költségvetést nem fogja terhelni. A vasutaknál igenis beruházásra van szükség, melyeket egy kölcsön felvételével fognak fedezni, s így a budget evvel megterhelve nem lesz. (Helyeslés balfelől.)

A költségvetés.

Remete Géza a horvát-kérdésről szól s azt hiszi, hogy ha a horvát tanárokat figyelmeztették volna, hogy felségsejtést követnek el tanaik hirdetésével s hogy börtön vár rájuk a horvát viszonyok nem fejlődtek volna oda, a hol ma vannak. Helyteleníti azt a nyilatkozatot, melyet a kormány a királynak javasolt s kijelentésével annak, hogy a belügyminiszter helyesen tenné ha a nyitrai és stomfai predikátumokat venné fel, Hodossy javaslatát fogadja el. (Helyeslés balról.)

Lukács Gyula a Horvátországban élő magyarok sorsára hívja fel a bán figyelmét. Ezek száma ma meghaladja a 150,000 lelket. E magyarokat már az első instrukciónál horvátosítani igyekeznek, amennyiben az iskolákat számára hozzáférhetővé teszik. Ő mindazon községekben, ahol kellő magyar lakos van, óhajtaná, hogy magyar iskolákat állítsanak fel, amint mi is felállítottunk a nemzeti vidékeken oláh, tót iskolákat. Sőt magyar pénzen való feltartását is meggátolják s kéri a kormányt, hogy viselje szívén a horvátországi magyarok ügyét. (Helyeslés balról.)

Thaly Kálmán szavainak helyreigazítására megjegyzi, hogy nem három, hanem öt község van Horvátországban. Téved tehát Lukács Gyula amikor három községről beszél.

Horánszky Nándor nem kívánja takargatni ha hiba történt Horvátországban, hanem igen kötelességének tartja ez ügyben jóakarattal bár, de bírálatot gyakorolni. (Helyeslés balról.) Ha homályt borítunk az ügyekre egymást megérteni sohasem fogjuk. Azt hiszi, hogy támogatni kell minden törekvést, mely Horvátország és Magyarország viszonyainak erősítésére szolgál.

A Bánffy-kabinet.

Budapest, december 9.

A mostani kabinet, melyet az ellenzéki pártok valamennyi árnyalata képtelennek, átmenetinek, ideiglenesnek mondott, melyet az ellenzéki hírlapok, a mérsékelt irányúak csak úgy, mint a tulzók, a szép lelkek ritka egyetértésével nap-nap után a halottak közé sorolnak: ez a kabinet állandónak, erősnek, életképesnek bizonyul és az ellenséges tábor rossz kedvét kitűnően megvilágítja a kellemes és biztos érzés a szabadelvű táborban. A szabadelvű párt feltétlen bizalmat szavazott kipróbált vezérének. A k a b i n e t f e j é n e k megadja a párt azt az önzetlen támogatást, melyet okvetlen meg kell adni oly kormányelnöknek, aki e pártból eredve, annak programját pontosan betartani és támadások s ostromlások ellen is megvédeni akarja. A szabadelvű párt

ajtó előtt, de eszégbában sem volt féltékenynek lenni. Hálát érzett az ismeretlen iránt, a ki szíves volt Evát hazáig kísérni.

Mikor Eva belépett, összeresztent, a mint Bogdánra tekintett. Arcza elpirult és inkább lihegve, mint mondá:

— Maga itt van?

Bogdánnak ugy tetszett, hogy még soha sem volt ilyen szép Eva kisasszony.

— Itt, itt, — kiáltotta lelkesült örömmel és megragadta Eva kezét, melyet az önkénytelenül nyújtott feléje. Csak magát vártam, mert látni akartam. Hisz ha egy napon nem látom: aludni nem tudok. De most sietek, hogy holnap eljöhessenek, holnap nagy nap lesz, holnap . . . én Istenem, de nem beszéllek erről holnapig.

Bogdán ur még kevés ideig gyönyörködött a szép leányban, a ki szokatlanul, hideg levért és szórakozott volt. Aztán vette a kalapját és örömtől sugárzó arczaal bucsuzott. Menetközben mosolyogva dörmögte magában:

— Holnap okvetlenül megkérem a kezét.

Mikor Bogdán ur eltávozott, Eva szinte durván fordult a szüleikhez.

— Egy idő óta sem zsebpénzem, sem új ruhám. Immár valamennyi kopott . . . Szegyenlek az utozára lépni. Azt mondják, hogy az irnokhoz koptam egészen.

— De édes gyermekem, — csitította az anyja, — majd csak másképp lesz.

— Majd? Régen várok már. Mondják meg, mit karnak velem?

Végre is ki kellett rukkolni az igazsággal?

Mikor Eva meghallotta, hogy ők szegények, idegesen felkacozott.

— Ugy? Tehát akkor lesz másképp, ha majd férjhez megyek. Azt hiszik, hogy azzal a kopott majommal egy járomba fogódom és még nagyobb szegérségbe megyek. Nem, nem kiáltotta, mind jobban ki törve s görcsös zokogással vetette magát a dívánra. Darab idő múlva felállott és kitörölgette a sirástól megveresedett szemét s többet nem szólt. Gondolataiba mélyedt. Ragyogó szép ábrándok szövődtek össze-vissza lelkében. Színes, káprázatos virág nyílt meg képzeldő lelke előtt; ismeretlen, csábító vágyak hívták édesgettek a szinompás világ felé, mely gyönyört, fényt és boldogságot ígért. Es gyöngye lelke bele-szédült e káprázatos örvénybe . . .

Más nap Szöllős Bogdán nagy galába igyekezett vágni magát. A megsárgult és kirostikázott gallérok közül kikeregte azt, a melyik legkevesebbé van kireszelve. A rostikákat a zsebkésével lenyiszalta, a kézelőjét megfordította; a cipőjén egy pár kefe-taszitással fényesített még valamit. Haját, bajuszát rendbe szedte. A benzín szagot otkolonnal elkergette és néhány szem fodormenta cukrot vett a szájába, hogy az esetleges kurtaszivar szagot ellensúlyozza. Egy pár kinyújtott és átízadt kesztyűt is szoritott a markába és így állított be Eva szüleikhez.

Azok sápadt, remegő arcczal némán tekintettek reá. Bogdán urral forogni kezdett a világ.

— Mi történt? kérdé és a hangja reszketett.

A szülők szónékiul nyújtottak át egy levelet, a mit Bogdán izgatottan kezdett olvasni: „Kedves Szöllős ur! szülőimről értesültem, hogy földön futó szegények vagyunk. Ezek után nem lehetek az ön neje. Elmegyek és dolgozom önért, szülőimért és magamért. Utánam ne kérdezzenek, a dologról ne szóljanak senkinek. Ha visszatérek az öné leszek. Szerető Evája.

Bogdán szeméből csorgott a köny, a mint csókolta a levelet. Mikor lassanként magához tért, felszarította könnyeit. Arcza sápadt volt. Némán szoritotta meg az öregek kezét és ingadozó léptekkel távozott.

Egyenesen az irodába ment. Tintás Geodeon feltaszította az okulárját a homlokára és fujtatót csinált a két orcájából a mint szuszogtatta a pipáját. Végig nézett a gavalléros Bogdánon s csak ugy magában dörmögte:

— Még sikkasztó lesz belőle!

Hetek hónapok teltek el azóta. Bogdán ur soha se mulasztotta el naponta megkérdezni Eva szüleitől:

— Erkezett a levél?

Azok szomorúan integették:

— Nem!

Mindjárt egy éve lesz, hogy Evának semmi híre. Egyszer Bogdán ismét arra tévedt az irodából. Csak ugy szokásból kérdészködött.

bizalma nem újabb keletű, csak annak nyilvánítása újult meg az imént és a miniszterelnöknek azt a fényes elégtételt szolgáltatotta, melyet tőle a kivívott sikerek dacára, megtagad az ellenzéki pártok vak gyűlölete. Az ellenzéki csapatokozott ama reményében, hogy mihamarabb kabinetválság lesz, mert a Bánffy-kabinét minden rendelkezést megtett, hogy hosszabb ideig maradjon, mintsem az ellenzéknek tetszik és innen minden gyűlölet és minden vak düh. Ez utóbbit még fokozza az, hogy a minisztérium, erejének teljes tudatában, visszatartja más bizonytalan támasz keresését, hanem csak a saját pártja teljes feltétlen bizalmára támaszkodik és hogy az intelligenciának és hazafiságnak a pártban felhalmozott kínosával bőven beérve, nem keresi közelebb álló ellenzéki árnyalatok kegyét.

A haza javát ezéző törekvéseiben támogatja a kabinetet a korona megtisztelő bizalma is. Báró Bánffy miniszterelnök a korona és az ország bizalmát teljesen igazolta nem csupán egy alkalommal. Az ország bizik az ő erős kezében és virágzik a miniszterelnök tényei és cselekedetei által, mintán szavakkal már a megcsömörülésig jólakott. Eddig csak szavakat kapott az ország, semmi más, mint csak szavakat. Báró Bánffy a tett és a gyakorlati tapasztalat embere, nem csodálható tehát, ha az ország, a nemzet teljes és osztatlan bizalmával ajándékozta meg őt.

A szabadelvű program betöltése körül biztos és hathatós támogatásra talál a kormányelnök minisztertársaiban, akik többet teljesítettek, mint természetesen várni szabad volt. A miniszterelnök egyik támasza báró Fejérváry, a honvédelmi miniszter, aki a magyar honvédséget oly állásra emelte, amelyért a kontinens minden rendes csapata irigyléssel bennünket. És volt-e az ország valaha jobban képviselve ő felsége oldala mellett, mint báró Jósika által. Erdély igazságügyi miniszter ugyanabban a sorban és ugyanazon magaslapon áll, mint nagynevű előde. Ki merészel bebizonyított képességével szemben a központosítás kabinetjéről beszélni? Honnan vennének az összes ellenzék oly embert, a kit joggal állíthatnának melléje. Vagy Lukács pénzügyminiszter. Merész állítás lenne azt mondani, hogy nem ér ép annyit, mint legjobb elődei. Am nevezék meg Magyarországnak azt a jobb pénzügyminiszterét,

aki őt csak egy hajszállal is felülmúlja értékben, képességben, tehetségben. Lukács a legjobb pénzügyminiszter, akit Magyarország valaha birt, mert őbenne az alapos tudáson és gyakorlati képességen kívül megvan az őszinteség és igazságszeretet megfizethetetlen előnye is. Wlassics mint közoktatásügyi miniszter a rövid idő alatt, mióta hivatalát vezet, több erélyvel és értelemmel, mint minden eddigi előde, jóval többet tett, mint a legmerészebb képzelőtehetséggel várni szabad volt. A közoktatás újjászervezése, új intézetek teremtése, a reformáció törekvések és az elévülhetlen érdemek a nemzeti nyelv körül, ékesen szóló bizonyítványt szolgáltatnak ennek az egész embernek kitünő voltáról.

Peroczel Dezső belügyminiszter majdnem lehetetlen rövid idő alatt átültette a gyakorlati életbe az egyházpolitikai törvényeket. A támadásokkal, melyeknek mindenfelől ki volt téve, végtelen kötelesség tudást állított szembe; szívós kitartással fékezi meg a törvényteleniséget, bünteti a mulasztást, elismeri az érdemet. A belügyminiszter legnehezebb állásán az igazán odaadó ember ő, sziklaszilárd jellemmel és alaposan képzett, erős meggyőződéssel.

Hogy Josipovich, a horvát miniszter, megfelelt-e ama feladatnak, melyet egy horvát miniszterrel szemben emel az ország, azt rokonszenvével és osztatlan tetszésével, leplezetlenül és fentartás nélkül már rég elismerte a hazai közvélemény. És ha gróf Khevenhéderváry horvát bán jogos büszkeséggel pillanthat vissza tizenkét éves zágrábi békéltető működésére: Josipovich is megnyugvással hivatkozhatik mindakét nemzetet tökéletesen kielégítő tevékenységére, a mely a testvérm nemzetek közt minden félreértést békés értelemben tisztázott és minden békétlenséget már csirájában elfojtott.

Ama működésének a folytatása, melyet a boldogemléktű Baross Gábor kezdett a kereskedelmi minisztériumban, csak most következett be Daniél Ernő miniszter alatt. Ez a minisztérium ismét a szó szoros értelmében munkaminisztérium lett, ahol a kereskedelmi és ipari érdekek folytonos, szünetnélküli fejlesztése szakadatlan védelemre és fáradhatlan tevékenységre találnak. Daniél Ernő az első és legszorgalmasabb hivatalnok a minisztériumának, aki nemcsak a megkezdett folytatni, a tervbe vett megvalósítani

képes, hanem fáradhatlan vas erélyvel iparkodik azt a hézagot is betölteni, amelyet a tároza a vas miniszter Baross kora halála által huzamosabb ideig érzett. Udén lüktető, modern élet uralkodik a minisztériumban s annak vezetője hivatott, mint csak kevesen, ama célok elérésére, melyeket jogosultán szabad egy magyar kereskedelemügyi minisztérium elé tűzni.

Ellenzéki részről a központosítások minisztériumának rágalmaszák ezt a minisztériumot. Sikereik után ítélve egytől-egyig szakemberek és kapacitások azok, akik a minisztériumot alkotják és szívesen feláldozzák a szónoklás dicsőségét a felette fontos tettek és szolgálatok csendes és megnyugtató tudatáért, a szép és hazafias tudatáért, hogy szigorú becsületességgel teljesítik nehéz kötelességüket.

Lakáskérdés a millenniumon.

— december 9.

A fővárosi tanács országszerte szétküldte értesítéseit, melyek a millenniumi kiállítás tartama alatti lakáskérdéssel foglalkoznak.

Az érdekes tudnivalókat itt adjuk.

Budapest tanácsa, az 1896. évi ezredéves országos kiállítás alkalmából, az idegenek tömeges látogatása folytán felmerülő lakáshiány és lakásdrágulás lehető megállítására, különben a kiállítást látogatóknak rendezett és biztosított elszállásolási ügye hivatalos kezelésére, illetőleg a Budapesten a butorozott lakást kereső idegenek és a lakást kiadók között a bérbeadás és bérbevétel közvetítésére egy központi lakásirodát és fióklakásirodákat állít fel.

A központi lakásiroda Budapesten a IV. kerületben, egy később közhírré teendő helyiségben, 1896. évi február hó 1-én, a fióklakásirodák pedig a keleti és nyugati pályaudvarok érkező oldalán 1896. évi április hó 15-én nyitnak meg.

Az összes irodák a közönség részére 1896. évi április hó 15-ikétől minden nap, az első reggeli vonat megérkezésétől az utolsó éjjeli vonat megérkezéséig nyitva állanak.

Bérbeadásra előjegyzetnek: a) a szállodákban levő lakások, b) a magánlakások, c) a főváros részéről a célra átengedendő épületekben berendezett olcsó szállóhelyek, d) az állam, valamint a magántársulatok és intézetek által kiadandó helyiségek, e) a főváros környékén a vasut- és gőzhajóállomásokhoz közelfekvő helyiségekben levő lakások.

A lakásbérbevétel személyes jelentkezés vagy levél útján történik. Jelentkezés útján mindegyik irodánál, levélben pedig csak a központi irodánál lehet felvenni a lakást.

Jelentkezés alkalmával az illetőnek a kívánt lakásra egy utalvány szolgáltatatik ki. Ezen utalvány kiadásáért a lakáskereső által 20 krnyi díj fizetendő, mely összeg már az utalvány kiadásával nyugtázza van.

Annak, ki levél útján kíván lakást felvenni, ez iránt a központi irodához kell fordulnia. A levélben pontosan kitüntető a lakáskereső neve, foglalkozása, tartózkodási helye és az utolsó posta; továbbá a felvenni szándékolt lakás akként irandó körül, hogy annak alapján az utalvány kiadható legyen. Az ily megrendelések után 30 krnyi díj fizetendő, melyből 20 kr. az utalvány kiadására, 10 kr. pedig levéldíjra esik.

E 30 krajczár a levélhez csatolva készpénzben vagy készpénz gyanánt elfogadható bélyegjegyekben, továbbá postautalvánnyal küldhető be. Minden levélbeni megkeresésre 24 óra alatt a központi iroda a kért utalványt megküldeni köteles; ha azonban a bejelentett lakások közt a kívánt minőségű már nem volna, vagy pedig a felvenni szándékolt lakás oly általánosságban iratnék körül, hogy annak alapján az utalványt kiállítani nem lehetne: a 20 krnyi utalványdíj visszafizetése mellett arról a lakáskereső azonnal értesítetik, ellenben a 10 krnyi levéldíj visszatartatik.

Levélbeli megrendeléseknél a lakfelvétel azon naptól kezdve számítatik, a melytől megrendeltetett. Akár foglalja el megrendelő a lakást, akár nem, a megállapított bért a megrendelési időre Budapesten megfizetni tartozik.

— Az apa titkolni akarta a dolgot, de az anya sirva kiáltotta:

— Erkezett levél érkezett, — bár ne érkezett volna.

Bogdán lázas sietséggel kérte hogy mutassák meg.

Hivatalos levél volt egyik fővárosi kórházból, melyben Eva kívánságára értesítették szülőit, hogy a szerencsétlen leány nehéz betegten ott fekszik.

— Szót se érdemel, kiáltotta az apja. Tudni se akarok róla. Gyalázatba esett. Nem, nekem nem leányom . . . Hangja elcsuklott s a vissza folytott könnyek egyszerre előtörttek.

Bogdán már nem hallott ebből semmit. Lázas agya ismét elővarázsolta Évát ragyogó szépségében. Vére izzásba jött. Szemeiben az öröm sugara villant meg. Nem tudott, nem érzett, nem gondolt egyebet csak azt, hogy most is imádattal szereti.

— Elhozom őt, elhozom kiáltotta és ész nélkül rohant hazáig. Megtakarított pénzecskéjét összeszedte s az a gondolat, hogy a kit ugy szeret megmentheti, minden nehézségen keresztül a haldokló Eva kórházához vezette. Mikor a kórház tiszta, de szűk szobájába lépett, gyorsan hordozta körül tekintetét és kérdőleg nézett vezetőjére.

— Ez a, — suttogta halkán az ápolónő és egy ágyra mutatott.

A suttogó neszre szürkés szintelen arcz emelkedett fel a vánkorsól. Szemei mély üregükben fénytelenül forogtak s a vékony fe-

hérfoltos ajkak fanyar mosolyra vonultak. Bogdán irtóztatós fájdalommal ismert romokban heverő bálványára. Szónéklül roskadt a korágy mellé s tudokló zokogással hajtá fejét a beteg párnájára.

A haldokló leány csontvázá azott kezeit lassan kivonta a paplan alól és megsimította a Bogdán fejét. Intett az ápolónőnek, hogy segítsen s ezzel csendesen a zokogó férfi föléhez hajolt. Lassu, szaggatott hangon mondá:

— Bocssás meg . . . a te szerető Evád . . . Mélyen sóhajtott és lehunyta szemeit örökre . . .

Bogdán kísérté az egyszerű, jeltelen sirhoz. Könnyes szemekkel térdel a sir szélére s egy régi, jól őrzött levelet vett elő a zsebéből. A papirba földet göngyölt és rádobta a koporsóra.

Haza pedig elvitte a halál szomorú hírét. Mikor felment a hivatalba arca az át-szenvedett kínos izgalmaktól egészen sápadt volt. Leült az író asztala mellé és tágra nyitott szemekkel bámult maga elé. Majd nézett a levegőbe, üres, — semmit mondó tekintettel. Az öreg Gedeon szinte megrémül attól a rettenetes néma arctól, hanem azért elővette a rozsz kötődő természetét és így szólt:

— Bogdán! hová tette maga az eszt! De Bogdán nem felelt semmit. Nem mondta, hogy eltemette azt messze-messze egy elhagyatott, elfeledett, jeltelen sirba.

E végből minden megrendelő-levélhez a lakástervező által egy általa sajátkezűleg írt és aláírt kötelező nyilatkozat melléklendő, melyben az illető magát a fentiekre világosan kötelezi.

Ha a lakást felvevő a kötelező nyilatkozat szövegét nem személyesen írja, az még két tanuval is aláírandó.

Személyes jelentkezés alkalmával a lakástervező részére utalványozott lakást 12 óra alatt elfoglalni köteles, ha ezt tenni elmulasztja, a bérbeadó bejelentésére a már kiadott utalvány semmisnek, az illető lakás pedig ki nem adottnak tekintetik.

Ha azonban a bérbevevő azon irodánál, hol a lakást felvette, tizenkét óra lefolyása alatt kijelenti, hogy a részére utalványozott lakást elfoglalni nem kívánja, tőle az utalvány visszavétetik és 10 krnyi díj lefizetése után neki más utalvány adatik ki.

A hatósági lakásirodára, valamint az ezen iroda által közvetített bérbeadásra és bérbevitelre vonatkozó kormányhatóságilag jóváhagyott szabályzat a központi lakásirodában 5 krajczár lefizetése mellett kapható illetőleg ezen 5 krajczár és 2 krajczár postadíj befizetése után kívánatra vidékre is megküldetik.

Városi közügyek.

Folytatolagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1896. évi december hó 11-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

30. A tanács jelentése a Neuman-testvérek cég által tervezett helyi érdekű vasutnak a magy. kir. államvasutak teherpálya udvarával való összeköttetése iránti kérvénye tárgyában.

31. A nagymt. magy. kir. belügyminiszteriumnak intézkvénye a közgyűlés azon határozatának jóváhagyása tárgyában, melylyel a gyámpénztári tartalékalapnak a városi gyámhatósági költségek fedezéséhez való hozzájárulás czimén az 1896. évi költségvetésben 2400 frtot vett fel.

32. A tanács jelentése Verboš Adám, Novák Jęfta, Petrovics Tamás és Bauer Emil által emelt új épületek közęsi adómentessége tárgyában.

33. Dr. Austerweil László kérvénye orvos-tudori oklevelének kihirdetése iránt.

34. A tanács jelentése Movrin Károly városi számtiszt lemondásáról.

Arad, 1896. decz. 9.

Kiadta:
INSTITUTORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

IDŐJÁRAS.

Legnyomas: reggel 7 órakor 760.2 milliméter, délután 2 órakor 761.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor 0° — 3.8, délután 2 órakor 0° + 1.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor N. 2, délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet: reggel félderült, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A vidéki hírlapírók kongresszusa.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 8.

A kik képviselik a közvéleményt s a kik csinálják a közvéleményt: Magyarország hírlapírói vasárnap összegyülekeztek Budapesten; összegyülekeztek kétokból: részint, hogy megtekintsék a készülőfélben levő milleniumi kiállítást, részint pedig, hogy kongresszust tartva, megbeszéljék a maguk ügyes-bajos dolgait.

Egy százakra menő tömeg gyülekezett egybe. Osupa zsurnaliszta. Azt mondhatnók, alig volt lap, a mely nem képviseltette magát a gyülekezeten.

A tíz év előtt megtartott hírlapírói kongresszuson fele annyi ember se volt együtt, mint ezuttal.

A kiállítási területen tett látogatásról nincs sok mondani valónk. Csak természetesen, hogy az a tündérváros, a mely mintegy varázstücskerekre emelkedett künn a városligetben, elragadta mindazokat, a kik látták.

A délután megtartott kongresszusnak lett egy nagy eredménye. A vidéki hírlapírók értekezletének volt kontemplálva és lett belőle egy országos zsurnaliszta kongresszus, a melyben a vidéki kartársakkal egyetemben nagy érdeklődéssel vettek részt a főváros hírlapírói is.

A kiállítás területén.

A milleniumi kiállítás igazgatósági épületében reggel fél tíz órakor vagy három-négy óráig zsurnaliszta gyülekezett egybe. Először megnézték a Feszty-féle körképet.

Husz-harmincz tagból álló csoportokba oszolva, egy-egy kalauz vezetése alatt indultak el a kiállítás épületeinek megtekintésére. Minden csoport egy volt a véleményében; — Gyönyörű! Remek lesz!

Valósággal elragadott mindenkit a készülőben levő kiállítás grandiózus volta s csak az őszinten átérzett lelkesedés szavai voltak hallhatók minden objektum előtt.

A legfrappansabb hatást tették persze a látogatókra a történelmi kiállítás épületei, a régi Vajda-Hunyad, Báuffy-Hunyad, a jáki templom utánzatai, a minőkhöz fogható bizony még aligha mutatott föl a világ bármely kiállítása.

Megnézték a zsurnaliszták az épületek mindegyikét: a magyar államvasutak gyönyörű nagy csarnokát, a mely megmarad állandó épületnek, a kolosszális arányú géposzarnokot, a mezőgazdasági csarnokot, a közoktatásügyi csarnokot, a mely olyan mint egy régi görög templom, a malmok pavillonját, a melynek a tetején két valóságos szélmalom van, a csukorgyarak pavillonját, a melyet óriási csukorsüvegek díszítenek, aztán a bányászati, a kertészeti pavillont meg az időleges kiállítások csarnokát, melyeknek mindegyike külön-külön egy-egy látványosság.

S a mikor aztán odaértek egy kis pavillonhoz a vendégek, akkor egyszerre csak elárulta magát a bohème-vér.

Eljenzés támadt.

Mert hát az a pavillon a — borászati csarnok volt.

Nagy érdeklődéssel nézték meg a vendégek a kiállítási falut, a hol annak tervezője, rendezője, dr. Kovács szolgált felvilágosításokkal.

A falubeli debreczeni osárdában volt a körut után bankett.

Schmidt kiállítási igazgató lendületes tósztal üdvözölte a vidéki hírlapírókat, a kiknek köszönetet mondott, hogy időt, fáradságot nem kímélve, eljöttek a kiállítás munkálatainak szemlélésére.

Tósztokat mondottak aztán Hindy Arpad kolozsvári szerkesztő, Deésy Géza (Nagyvárad), Barát Armin (Temesvár), Horváth Gyula, Fejér István (Szatmár) stb.

Bankett után az egész társaság elment az „Otthon“-ba.

A kongresszus.

Délután 4 órakor tanácskozáásra gyűltek össze az „Otthon“-ban.

Rákosi Jenő elnök üdvözölte lelkesen a vidéki sajtó képviselőit, mikor itt benső ügyeik megbeszélésére összegyűltek. Az elnöki székét átadja Hindy Arpádnak, aki köszönetet mond az „Otthon“ elnökének, szíves vendégeül látja a vidéki sajtót, mikor ily módon fontos tanácskozásak van. Üdvözi a kongresszust s azt megnyitottnak nyilvánítja.

Fölkéri Fehér Dezsőt, hogy a nagyváradai ülés jegyzőkönyvét mutassa be s Vass Géza aradi lapszerkesztőt arra, hogy a felszólalni kívánókat jegyezze.

Fehér Dezső felolvastva a jegyzőkönyvet, egyttal indítványt terjeszt elő, mely szerint:

A gyűlés mondja ki a vidéki hírlapírók szövetségének megalakulását s egy 10 tagu bizottságot küldjön ki az előkészítő lépések megtételére.

Dr. Székely Béla szölt ezután a kérdéshez s meglepetéssel tapasztalja, hogy amikor itt mindenki egy országos hírlapírószövetség kérdését gondolta napirendre tűzve, akkor a jegyző vidéki szövetség alakítására tett indítványt. Kéri, hogy ezt a kérdést tisztázzák, mert a fővárosi lapok nem kívánják ebben a tekintetben, hogy okvetlenül egyttel legyen a szerződés. A mi mozgalmunk régiebb s mi már készen is vagyunk, csak a nagyváradai kongresszus miatt halasztották el a dolgot.

Hosszu és élénk vita indult meg erre a kérdésre pro és kontra, hogy csak vidéki vagy országos legyen-e a szövetség Szölköt: Bánfalvy Lajos, Kulinyi Zsigmond, Lovassy Andor, Lázár Béla, Horváth Gyula, Sziklay János dr., Nemes dr., Barát Armin, stb.

Horváth Gyula arra figyelmeztette az értekezletet, hogy ezt a kérdést szavazással eldönteni nem lehet, mert amennyiben országos egyesület létesítését tervezik, abba akárki beléphet a hírlapírók közül.

Erre Fehér Dezső indítványát visszavonta s a kongresszus kimondotta, hogy az országos hírlapíró szövetség megalakítását szükségesnek tartja s előkészítés czéljából nagyobb bizottságot küld ki.

E bizottság tagjai a fővárosból: Horváth Gyula, dr. Lázár Béla, dr. Sziklay János, Kemechey Jenő, Porsolt Kálmán, Schwarz Armin, Kerezy Géza, dr. Székely Béla, Szatmár Mór; a vidékről: Hindy Arpad Kolozsvár, Kubinyi Zsigmond Szeged, Brankovics György Arad, Lovassy Andor Makó, Forrai Andor Debreczen, Lenkey Lajos Pécs, Szávay Gyula Győr, Barát Armin Temesvár, Timkó Tamás Kassa, Ungar Adolf Kassa, Fehér Dezső, Nagyvárad, Halász Ferencz Ipolyság, Vadasz Lajos Gyöngyös.

Este az Otthonban barátságos lakoma volt a vidéki sajtó tiszteletére, mely kedélyesen késő féljelig együtt tartotta a társaságot. Az első felköszöntőt Rákosi Jenő mondta, ki a kiállítás igazgatóját Schmiedtet éltette; utána Horváth Gyula üritette poharát a vidéki újságírók egészségére. Ugyancsak ő évi 500—500 frtot ajánlott fel a szövetségnek mindaddig, míg a „Magyar Hírlap“ fennáll. Schmiedt szellemes felköszöntőjében szintén az újságírókat éltette, kiknek nevében Hindy mondott köszönetet.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Deczember 10. —

Változó felhőzet. — Fagypony körüli hőmérséklet. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Széles.

Közigazgatási bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, december 9.

Aradmegye közigazgatási bizottsága a rendes 7-iki dátum helyett tegnap, hétfőn tartotta havi rendes ülését Fábian László főispán elnöke mellett.

Az ülés részletes lefolyásáról referádánk az alábbi.

Az ülést 8 órakor nyitotta meg Fábian László főispán. Jelen voltak: Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán, Varjassy József kir. tanfelügyelő, Párcz György ügyész, Krausz József kir. pénzügyigazgató, Vörös Vidor tiszti főügyész, Schwob Aurél árvászéki elnök, Issékutz Károly dr., Pálffy József kir. főmérnök, Takácsy Sándor dr., br. Bohus István, Nagy Lajos főjegyző, Baross Ferencz dr., Lengyel Sándor dr. Oppre Péter dr. aljegyző, Novák Kornél és Sal Ferencz dr. közigazgatási gyakornokok.

Szathmáry Gyula alispán havi jelentését a megye vagyoni és közbiztonsági állapotáról tudomásul vették.

Pálffy József kir. főmérnök jelentése szerint az utfentartási munkálatok közel állnak a befejezéshez, különben állapotuk kiélegető.

Párcz György ügyész jelentése szerint összesen 114 egyén van letartóztatva a megyei börtönökben. Ezek közül 104 fi és 10 nő. Jogérvényes ítéletet hoztak 79 esetben; felebezés alatt 8 egyén áll; vizsgálati fogásban 27 maradt.

Vörös Vidor tiszti főügyész és Schwob Aurél árvászéki elnök jelentései tudomásul szolgáltak.

Krausz József pénzügyigazgató jelenti hogy a megye területén befolyt egyenes adóban 235,392 frt 29 kr; hadmentességi díjakban pedig 10497 frt 15 kr. A közvetett adók főösszege 83222 frt 93 kr volt.

Varjassy József kir. tanfelügyelő a

következőket jelenti a múlt hóról: A vallás és közoktatásügyi miniszter az Ujszentanna községben létesített községi polgári finiskola szükségletének fedezésére 700 frtot, míg a konopi állami népiskola bebutorozására is megfelelő összeget utalványozott.

Az aradi Kölcsey-egyesület a berzovai és hódosi községi népiskola számára 50-50 frtot utalványozott.

Issekúts Károly dr. megyei főorvos szerint a megyei közegészségi állapotok a múlt hóban kielégítőek nem voltak, a mennyiben a fertőző gyermek betegségek terjedése folytán a közegészségi viszonyok hanyatlottak és a meghaltak száma is emelkedett 21-el.

Az ülés további folyamán folyó ügyeket tárgyalta.

HIREK.

December 10. Kedd. Róm. kath. naptár: Judith. — Protestáns naptár: Judith. — Görög-keleti naptár (november 28.): Uj István. — A nap két 7 óra 38 perces, nyugarzik 4 óra 7 perceskor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10-12 óráig, délután 2-5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8-4 óráig és pénteken 11-12 óráig. Helyiség: Polgári iskola. földr. int.

December 16. Arad megye tisztújító közgyűlése délelőtt 9 órakor.

— A képviselőválasztók névjegyzéke. Arad szab. kir. város központi választmánya ma délután fél öt órakor Fábrián László főispán elnökle alatt ülést tart. A kuriától ugyanis már visszaértek a felszólalásokra hozott határozatok, s a központi választmány ezek figyelembevételével fogja összeállítani az országgyűlési képviselőválasztók végleges névjegyzékét.

— Letartóztatott honvédönkéntes oszimen sokáig irtunk Sziszka Imréről, akit a katonai hatóság letartóztatott, majd kórházba küldött. Az ügyben a parancsnokság a legérélyesebb vizsgálatot indította meg, mely tegnap nyert befejezést. — Az ítélet Sziszka Imrét a vád és következményei alól felmentette. Az is valószínű, hogy Sziszkat már a közel jövőben szabadsággaladják.

— Arad villamos vasútja. A kereskedelmi miniszter Neumaan-testvérek az aradgáji közúti vaspálya tervezésének a vaspálya meghosszabbítása tárgyában a közigazgatási bejárást december 16-án délelőtt 9 órára tűzte ki. E közigazgatási bejárásra Geduly Gyula miniszteri osztálytanácsost küldte ki.

— A kereskedők körének felolvasása vasárnap este a tagok és vendégek nagy érdeklődése mellett szép sikerrel tartatott meg. Máda i Mátás minden alkalomkor szívesen látott a felolvasó asztal előtt. Témáit sok gondal és szerencsével tudja megválasztani és szabad előadása sokkal fogékonyabb hatást gyakorol a hallgatóságra, mint a monoton felolvasás. Vasárnapi felolvasása „Merkur a társadalomban” a kereskedők világában játszott s témája tudományos színezete mellett is érdekes volt. A hallgatóság élénken megtapsolta.

— Az ügyvédi kamarából. Mezőberény községbe új ügyvéd telepődött le, dr. Valentinyi János, ki ott irodát nyitva, az aradi kamara jegyzékébe felvette. — Schvaroz Samu dr. Berényi Armin oszabai ügyvédnél joggyakorlaton levő ügyvédjelölt, az aradi ügyvédjelöltek lajstromába felvétellett.

— A makói pénzügyigazgató nyugalomba vonulásáról mi is hirt adtunk. A makói kormánylap erre vonatkozólag azt írja, hogy Leopold Kornél marad; a pénzügyigazgató nem is gondol a nyugdíjba lépésre, s így a hír csupán téves információ alapján kerülhetett a lapokba.

— Katonai kinevezések. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy ő Felsője Gaudernak József vezérőrnagyot a 67. gyalogdandár parancsnokát hasonló minőségben a magyar királyi 1. honvéd lovas Jandárhoz he-

lyezte át. Ugyancsak a hivatalos lap közli, hogy ő Felsője Reiter Lajos dr. tartalékos segédorvos helyettesét az aradi 33. gyalogezredhez tartalékos segédorvosává nevezte ki.

— Mezőgazdasági statisztika. Aradon a mezőgazdasági statisztika nagy munkájának egy részét, a mezőgazdasági dolgok összeírását a törvény által előirt időben, befejezték. most következik az ügynökök és felügyelők által összehordott anyagnak földolgozása, ami nemkülönben erős munka lesz.

— Hofbauer-alapítvány Világoson. Néhai Hofbauer Zsigmond kir. járásbíró ravalára szánt koszoru megváltása szimén a világozi járásbírószág személyzete a magyar világozi szegény iskolás gyetmek részére Hofbauer Zsigmond özimű alapítványra 38 frt 50 krt tett le kezembe, mely adományt ezennel köszönettel nyugtázom Bohus László br. iskolaszéki elnök.

— Sertés kivétel fertőzött helyekről. A földmívelésügyi miniszter Arad hatóságához tegnap küldötte le azon távirati rendelkezést, hogy december 8-ától fogva osakis fertőzött községekből engedi meg a sertéseknek budapest-ferenczvárosi vásárra való szállítását.

— Angol zongoraművész. Tisztelt közönség! Szerkesztőségünk egyike a legkiválóbb redokcióknak, melyet a föld kerekén léteznek. Szerkesztőségünk tagjai mindenhez értenek, a marhároni-gyártástól elkezdve a népszerű csillagászatig. Szerkesztőségünk tagjai csak kettőt nem tudnak megérteni: hogy miért lett írő Szana Tamás, és hogy miért akarnak egyesek Schreyer Harriból erőszakkal angol zongoraművésznöt csinálni. A nagyvárad „Szabadság” ugyanis az aradi Kölcsey-egyesület felolvasásáról előzőleg meg emlékezve, így ir többek közt: „Fellépnek még Bartók Matild énekesnő és Harry Schreyer angol zongoraművész”. Szerkesztőségünk tagjai ki Schreyer urat férfui mivoltában igen jól ismerik, est a dolgot nem tudják megérteni.

— A király látogatása. Bécsből távirják lapunknak: A király tegnap délután meglátogatta Vilmos württembergi herozegét, a ki néhány napon át beteg volt, most azonban már teljesen felépült.

— Piroska — városbíró. Csongrádról távirják: A községi választás ma megtörtént. Városbíróvá nagy lelkesedéssel Piroska szabadelvű párti polgárt, tanácsbeliekké szintén szabadelvű polgárokat választott a közgyűlés.

— Zivatar. Kölnből távirják: Westfáliában és a rajnai tartományban nagy zivatar volt. A Felső-Rajna, a Neckar és a Rajna többi mellék folyói erősen áradnak, úgy, hogy árvízveszélytől lehet tartani. A Mosel apad. Az időjárás viharos. A vihar az épületeken nagy károkat okoz. A mühlhauseni kerületben az árvíz nagy károkat okozott. — Müncheből távirják: Az Isar és Bajorország legtöbb folyója az esőzések és havazások következtében megáradt. Több helyütt a víz alámosta a vasúti töltéseket és közlekedési zavart okozott. Walderben, München mellett az ár nagy pusztításokat okozott. A müncheni temetőben a vihar sok sirkesztet döntött le. Hoch-ban tegnap nagy hóvihar mellett egy gyorsvonat egy rendező mozdonyba ütközött. Senki sem sebesült meg.

— A népkönyvházban ezen a héten a következő urnök fogják a felügyeletet gyakorolni: Révész Adolfné, Hegedűs Lászlóné, Tenner Józsefné.

HYMEN.

Becsky Emil az aradi szintársulat szorgalmas fiatal tagja eljegyezte özv. Tüzes Bélané kedves leányát, Gizellát.

Epstein Soma pécskai szorgalmas fiatal kereskedő eljegyezte Klein Márton nagyszalontai kereskedő szép és kedves leányát Gizellát.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az izraelita nő-egylet vasárnap délután az izr. hitközség tanácstermében ülést tartott, melyen Neumaan-Fürst Mária elnökle alatt a következő választmányi tagok vettek

részt: Éles Arminné, dr. Grossmann Jakabné, Rosenberg Lipótné, dr. Rosenberg Sándorné, Deutsch Babetta, dr. Szilágyi Edéné, dr. Schuster Henrikné, Schulhof Károlyné, Mayer Miksáné, dr. Adler Mipótné, Lustig Adolfné, Manó Mórné, Assael Adolfné, dr. Hudetz Ferenczné, Preisach Vilmosné, Schreier Nanetta, Herz Antalné, Tenner Lajosné, továbbá dr. Rosenberg Sándor és Rosenberg Lipót hitközségi főjegyző, a nő-egylet örökös választmányi tagja.

Az ülés elején a szegénysorsu izraelita leánygyermek között teljes téli ruházat és lábbeli osztatott szét 300 frt értékben. — Harminoz apró leánykát öltöztetett fel a nő-egylet. Neumaan-Fürst Mária elnökön azonkívül minden egyes gyermeket izletes süteménnyel és oszorkákkal lepet meg. Ezután dr. Rosenberg Sándor főrabbi a szegénysorsu gyermekek nevében megható szavakban mondott köszönetet az elnökségnek és választmánynak azon nemes jótéteményért, melylyel a szerencsétlen gyermekek nyomorán minden évben oly áldozatkészen segít. — A gyermekeket pedig szorgalomra és jó magaviseletre intette, a mely az egyedüli mód, mivel ök e jótéteményeket meghálálhatják. Ezután előlépett a megjutalmazott szegény leánykák közül egy s érzékeny szavakban mondott köszönetet társnői nevében e nemes jótétért.

Erre a választmány zárt ülése következett melynek első tárgyát a havi segélyezések képezték. Az előterjesztett jelentés szerint a jövő évben a szegények között 2300 frt fog kiosztani. Ezután az elnökön terjesztette elő jelentését az egyesület által megnyitott népkönyha állapotáról. A jelentés szerint mindjárt a megnyitás hetében is már háromszázötven szegény sorsu egyén vette igénybe a népkönyha izletes, meleg kosztját. Havi segélyezése oszimen e hónapban kétszáz forint osztatott ki. Hogy azon követelményeknek, melyet a szegénysorsuak segélyezése a nő-egylet pénztárát igénybe vessz, tökéletesen megfelelhessenek, egyhangulag elhatároztattott egy jótékony célú hangverseny vagy műkedvelői előadás rendezése még január havában. A rendező-bizottság elnökéül Éles Arminné választatott meg.

MULATSÁGOK.

(=) Hangverseny az aradgáji óvodában. Pár nap előtt már megemlékeztünk e rovatban arról a kellemes szórakozást ígérő hangverseny és táncszteélyről, melyet folyó hó 14-én rendeznek az aradgáji óvodában. Akkor közöltük is a hangverseny műsorát, melyhez most pótlólag még egy számot kell megemlítenünk. A mint a rendezőség értesít bennünket a jótékony cél érdekében sikerült az aradi színház jeles tehetségű subrettjét megnyerni a közreműködésre. Delli Emma, mint értesülünk monologot fog előadni, melynek sikeréről fogalmat alkothat mindenki könnyen, ki az ő aranyos temperamentumát ismeri. Ez csak ismét egygyel több érv az aradgáji hangverseny iránti érdeklődés serpenyőjében, melynek familiáris jókedélyüségé különben a legjobb és legbiztosabb csalogatója.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd (december 10.) Völgy lilioma, vigjáték.
Szerda (december 11.) Tosca, dráma.
Csütörtök (december 12.) A fősvány, vigjáték.
Péntek (december 13.) Hunyadi László, opera.
Szombat (december 14.) Az új honpolgár, (Goldstein Számi) életkép.
Vasárnap (december 15.) Délután: A két Champagnol, bohózat. Este: Télien, népszimf. (Előszór.)

A szókimondó asszonyág.

— december 9.

Sardou Viktor a hatás biztos alapjára épített empir-dramáját adták hétfőn este azzal a korektséggel, melynek híre utat tört a vidéki városok színpadai is.

Delli Emma hatalmas alakítását a múlt hét két utolsó napján Szeged színpadán mutatatta be s így mai játéka alkalmával legalkalmasabbnak véljük a szegedi recenziók pár sorát ide iktatni.

A „Szegedi Napló” ezeket írja az ő Hübscher Katrinjáról:

Sans géné-je egy igazán érdemes művészi alkotás, és eredeti. Elűt azoktól, akiket eddig láttunk.

Delli Emma érdekes jelenség, — igazi finom szubrette-temperamentum, nagy barna szemekkel, melyek beszédesek, kifejezők és előadásának valóságos kincse a természetesség. Olyan őszintén, minden hatáskeresés nélkül, olyan tisztán beszél nekünk ez a színésznő, ahogyan csak kevesen tudnak a magyar színészek közül. Modern kiosi hajszáláig, mert természetes, mert egyszerű.

Ertjük most már a magasztalásokat, amikkel az aradi színház Sans Généjét a legilletékesebb kritikusok is elhalmozták és amikhez a szegedi közönség is hozzájárult ma este a tetszésével, zajos tapsaival. Nyílt színen is magára zudította nem egyszer az egész nézőtér tapsát.

Kitűnő momentumai voltak előadásainak a fogadási-scéna, a leczkésztetés, a Lefebvre-el való enyelgése, és bravuros Napoleonnal való találkozás.

A „Szegedi Híradó” színtudósításából az alábbiakat mondja:

Nagy tudás és különösen nagy distingváló erő kell ahhoz, hogy a Szókimondó asszony szerepét egy élvezetes alakítássá tudja valaki tenni. Az a magát soha meg nem tagadó asszony egy olyannak kezében, ki a színezésben nem leleményes, lélektani abszurdummá válik. Mert éppen annak a lehetőség legmesszebb határáig ment egyszerűségnek, természetességnek kell chameleonszerű színváltozást kölcsönözni. Mert a Szókimondó asszony jelleme nem kizárólagosan szókimondó természetében rejlik. Van abban érzés, asszonyi raffineria, józanság és egy szinte hihetetlen — gyermekded kedély. Delli Emma ennek a Hübscher Katának jellemét mesteri kézzel tudta megfesteni. — Annyi természetességgel, annyi bájjal játszott meg, hogy ez egy alakítás kedvéért kibékül az ember az egész műnek ezernyi fogyatkozásaival.

A milyen volt ő Szegeden a referádák lelkesült hangja után itélve, olyan volt ő itthon is.

A többiek is a régiek, mondjuk a régi jók voltak.

* Nánl ment vasárnap este, a czimezerében Pálti Ninával, akit régen, vagy egyáltalán nem láttunk még anyira jónak, tökéletesnek, mint épen most legutoljára. — A hangja meglepően tiszta volt s így a fülbe-mászó magyar nótákat sok melegséggel volt képes interpretálni. Játéka pedig a legszigorubb kritikai szemét is kielégítette. — Zajos tapsok közt többször szólították lámpák elé. Mellette Hunyady József aratott sikert jól ismert szerepében. A többi szereplők, Balassa, Gyöngyi, Tompa, Szendrői, Hunyadiné, Rónasséki, Bácsné ismertek arról a jeles oldalukról, hogy akkor is jók, amikor talán rosszak is lehetnének. Telt ház,

* Schlager Antónia a világhíró opera énekesnő a ki mint már jelezve volt városunkban hangversenyt rendez, Lembergől a hol szüfolt házak előtt énekel, sürgőnyt intézett a helybeli ifj. Klein Mór czéghez melyben ismételtén kijelenti, hogy hangversenye Aradon f. hó 15-én meg fog tartatni. Jegyek már kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

TÁVIRATOK.

Osztálysorsjáték.

Budapest, december 8. (Saj. tud. táv.) Az osztálysorsjáték mai húzásán: 8000 koronát nyert: 12538; két ezer koronát

nyert 89732. 99225; ezer koronát nyert: 25856, 37726, 37615, 55616, 61887, 66323, 68,437, 73,433, 88,784, 89,835, 96,889. 68,000 koronát nyert 67,939 szám.

Sátoralja-Ujhely új közjegyzője.

Budapest, decz. 8. (Saj. tud. táv.) Az igazságügyminiszter Görgey Bela budapesti ügyvédet Sátoralja-Ujhelyre közjegyzővé nevezte ki.

Alaptalan híresztelés.

Budapest, december 9. (Saj. tud. táv.) Az ellenzéki sajtó egy része nyilvánvaló czélzatu híresztelést közöl arról, hogy Erdély igazságügyminiszter legközelebb megválk tárcajától, mert a szabad- elvű pártban elégedetlenek vele, a miért a kormány álláspontját nem védelmezte meg a képviselőházban bizonyos kérdésekben — a melyek a különböző lapok szerint — igen különféle kérdések s csak egy közös vonásuk van és ez az, hogy egyikök sem tartozik az igazságügyi tárca körébe. Illetékes helyről eredő értesülésünk szerint e híresztelésnek semmi alapja sincs.

A „Semliner Wochenblatt” megszűnése.

Zimony, december 9. (Saj. tud. távirata.) A „Semliner Wochenblatt” újévtől kezdve megszűnik. Ehelyett a „Semliner Zeitung” fog megjelenni.

Antiszemita kirohanás a magyarok ellen a Reichsrathban.

Bécs, december 9. (Saj. tud. táv.) A reichsrathban a költségvetésnél Schlesinger pimaszul megtámadja Magyarországot: mely gátolja Austria kulturális fejlődését s a kiegyezést meghiusítja. Austriát ellentállásra inti Magyarország arczatlan igényei miatt. Az osztrákok adják el mihamarabb magyar papírjaikat, mivel a magyarok tönkrejuttatása jövőre kikerülhetetlen; lehetetlen ily durva zsidó-magyar csatorna-tisztító falkával, kikről csurog a piszok, paktálni, kiegyezést kötni; kéri a miniszterelnököt hogy a magyarokkal szemben mutasson vaskezet. Chlumetzky elnök erőlyes hangon rendre utasítja Schlesingert, kijelentve hogy tőle megvonta volna a szót, ha beszédét, mely lesülyesztí a ház tekintélyét, hallja. (Zajos tetszés.)

A külügyminiszter kihallgatáson.

Bécs, december 9. (Saját tud. távirata.) Gróf Goluchowszky külügyminisztert, előterjesztései miatt, a király naponta kihallgatáson fogadja.

A vasuti miniszter kinevezése.

Bécs, december 9. (Saját tud. távirata.) A vasuti miniszterium szervezésére vonatkozó tanácskozások majdnem teljesen be vannak fejezve. Guttenberg altábornagyot új év körül ki fogják nevezni vasuti miniszterré.

Az északnyugati vasut államosítása.

Bécs, december 9. (Saját tud. távirata.) Az északnyugati vasut államosítása iránt folyó tárgyalások legközelebb véget érnek. Ugy az osztrák északnyugati, mint az elbevölgyi vasutat államosítani fogják. A részvényesek körülbelül 12 frtnyi fix járadékot kapnak.

Nem lesz mozgósítás.

Bécs, december 9. (Saj. tud. távirata.) Azon hír, mintha a temesvári és nagyszombeni hadtesteket mozgósítanák, teljesen légből kapott.

Véres kardpárbaj.

Prága, december 9. (Saj. tud. táv.) Lobkovicz herceg lovastiszt kardra megverekedett Pálffy gróffal. Lobkovicz mellett súlyosan, Pálffy fején könnyen sérült meg. Az ok ismeretlen.

Az új belügyminiszter.

Berlin, december 9. (Saj. tud. táv.) Illetékes körökben az állítják, hogy Recke von der Horst bárót, düszeldorfi elnököt, belügyminiszterré fogják kinevezni.

A skupstinából.

Belgrad, december 9. (Saj. tud. távirata.) Jóllehet a skupstinát főleg az új költségvetés megszavazása végett hívták össze, a budget törvény még mindedig nem terjesztett a skupstina elé, ámbár a minisztertanács a költségvetést már megállapította, s a költségeket 63 millió franknyi összegben előirányozta. A késedelem oka abban rejlik, hogy a múlt ülészak folyamán Popovits Steva pénzügyminiszter azon ünnepélyes kijelentést tette, hogy az államadósság kamatai leszállításának keresztülvitele után az állami kiadások az 55 millió frankot nem fogják meghaladni. Minthogy időközben az államadósság kamat- és törlesztési-összege 21 millió frankról tényleg 16 millióra szállított alá, az új budget ennek megfelelően alacsonyabb kellene, hogy legyen. A pénzügyminiszter már most csak azért halasztja a budget előterjesztését, hogy egyrészt önmagát ne demantálja, másrészt ne nyújtson bizonyítékot arra, hogy bár Szerbia hitelezői rövidséget szenvedtek mindamellet a szerb adófizetők ebből semmi hasznot nem huznak.

Lahovary és a memorandista elitáltak megkegyelmeztetése.

Bukarest, decz. 9. (Saj. tud. táv.) Lahovary volt külügyminiszter kijelenti: nem mondta, hogy a román király közbenjárására kegyelmezt meg a magyar király a memorandista elitáltaknak, de bizonynyal az akkori kormány helyes politikája idézte elő a kegyelmet.

A kubai forradalom.

Madrid, decz. 9. (Saj. tud. táv.) Gomez és Macer felkelő vezérek bandái Santa Clara tartományba nyomultak és egy spanyol csapatra támadtak. 9 spanyol katona esett. Mantanzas tartományba a felkelők szintén benvonultak és Villas város ellen haladnak előre. A spanyol csapatok a felkelők ellen vonulnak, úgy, hogy ütközet várható.

Az angol-ashanti háboru.

London, decz. 9. (Saj. tud. táv.) Az Aranypartra, az ashantik elleni háborura 300 ember indult el. Beatrix hercegnő bucsut vett férjétől, Battenberg Henrik hercegtől, a ki a csapatokkal együtt utazik el.

Franczia olasz kereskedelmi egyezés.

Páris, december 9. (Saját tud. távirata.) Franciaország kijelentette készségét, hogy Olaszországgal kereskedelmi egyezményt kössön.

Az olasz hajóhad készülődése.

Róma, december 9. (Saj. tud. távirata.) A tengerészeti miniszterium elrendelte, hogy az összes diszponibilis hajólegénység Speriába menjen, s az ottani arsenal parancsnoknak rendelkezésére bocsáttassék.

Trieszt, december 9. (Saj. tud. távirata.) Minden hivatalos czáfolat daczára tény, hogy

Olaszországban az összes, rendelkezésre álló hajókat készenlétbe helyezik, hogy szükség esetén távirati rendeletre azonnal a nyílt tengerre vonulhassanak.

A forrongó Törökország.

London, decz. 9. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökség jelenti Konstantinápolyból a hó 6-iki kelettel: Saibaba még az angol nagykövetségén van, melynek környékét rendőrhivatalnokok őrzik. A nagykövetség tagjait az utcákon titkos rendőrök követik. Ejjel az angol hadihajókat a török hatóságok csónakjai veszik körül, minthogy attól tartanak, hogy Said basa egy angol hadihajóra menekül. — Curric nagykövet ez eljárás ellen a portánál erőlyesen felszólt.

Konstantinápoly, decz. 9. (Saj. tud. táv.) A legutóbbi minisztertanácsban Said basa ügyész kijelenti, hogy egy „hat” kibocsátásáról is van szó, mely a reformokat ismertetné, a lakosságot osztreidre intené és mindenkinek egyenjogúságát hangoztatná. Hogy ezt a hat-ot tényleg ki fogják-e bocsátani, az még egész bizonyossággal nem állítható.

Konstantinápoly, deczember 9. (Saját tud. távirata.) A nagykövetek tegnapi délután ismét értekezletet tartottak.

A druzok legnagyobb része készséggel megadná. Lemnos és Juranda szigetén nagyobb mennyiségű osepészett löport találtak. Nem erősítik meg azt a hírt, hogy a török bizottság a tartományokban megkezdte volna agitációs működését. Azonban ha a jelenlegi helyzet tovább tart, a török bizottság ilyen irányú fellépése biztosra vehető.

London, deczember 9. (Saj. tud. táv.) A Reuter-ügynökség jelenti, hogy nem vehető komolyan az az állítás, hogy a konstantinápolyi angol nagykövetség védeimére angol matrözöket szállítottak volna partra. Ha angol matrözök partra szállítottak, ugye az más okból történt, mely a politikai helyzettel nem áll összefüggésben.

Köln, deczember 9. (Saj. tud. táv.) A „Köln. Ztg.” jelenti Trapezuntból, hogy általában az a hír, mintha Petrovics osztrák alattvalót meggyilkolták volna.

Konstantinápoly, decz. 9. (Saj. tud. táv.) A helyzetet igen komolyan jelzi, bár a diplomácia a legnagyobb erőfeszítéssel igyekszik azon, hogy a béke fenntartassék és különösen, hogy a nagyhatalmak közt minden ellentét elkerültesék. Törökország szakadatlanul folytatja készülődéseit.

A beteg csárné.

Szt-Pétervár, deczember 9. (Saj. tud. táv.) A csárné egészségi állapota kedvezőtlen.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Baogazságjelentése. —

Budapest, deczember 9.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv jó volt s az irányzat megszilárdult, elkelt 20000 mm. teljes napi áron.

	mmÁssa	kilogramm	frt
Tiszavidéki	200	82.	7.10
"	100	81. ⁵	7.05
"	100	81.	7.—
"	300	81.	7.05
"	100	80. ⁵	6.95
"	100	80.	7.—
"	200	80.	7.—
"	150	80.	7.—
"	100	78. ⁵	6.85
Pestvidéki	500	81.	7.07 ¹ / ₂
"	600	80. ⁵	7.07 ¹ / ₂
"	800	80. ⁵	7.10
"	900	79. ⁴	6.30
"	400	78. ⁵	6.85
Bácskai	300	78.	6.85
Fehérmegyei	1600	78. ³	6.70
Tolnai	2000	78. ³	6.65
Pancsovai	4500	77. ³	6.72 ¹ / ₂
Zab	200		6.27 ¹ / ₂
"	100		6.25
"	100		6.17 ¹ / ₂
"	200		6.02 ¹ / ₂

Határidőüzlet: Amerikából tegnap valamivel magasabb árfolyamokat jelentettek, s nálunk változatlanul indult az üzlet buzában és tengeriben, s igen gyenge üzletmenet mellett így is zárultak.

Zárul 12 órakor:

Oszti buza	6.89—6.90
Buza május—júniusra	7.16—7.18
Tavasszi rosz	6.21—6.22
Oszti rosz	6.17—6.19
Tengeri május—júniusra	4.47—4.48
Tengeri július—augusztusra	5.93—5.94
Tavasszi zab	6.07—6.09
Oszti zab	5.80—5.90
Repeze	10.70—10.80

Külföld: New-York buzára 1/8—tengerire 1/4—magasabb. Chicago: osztrák 1/8—, tengerire 3/8—alacsonyabb. Páris csendes, London szilárd, Liverpool gyenge.

Értéktőzsde: Lanya árfolyamon indult az értéktőzsde tekintettel az igen gyenge keresletre zárlatig nem is változtak az árfolyamok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	372.60
Magyar hitelrészvény	439 —
Osztrák államvasut	865 —
Rima-Murányi	256 —
Lombard	100 —

S z e z ű z i e t.

— Deczember 9. —

Mai jegyzéseink: Késsáru nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, kicsinyben 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter 1/8 beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatozsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, deczember 9. d. u. 5 óra.

Buza bászági új	6.55—6.95
Buza tiszavidéki	6.80—7.05
Buza pestvidéki	6.55—6.95
Buza fehérmegyei	6.55—6.95
Buza bácskai	6.85—7.10
Rozs új, elsőrendű	6.30—6.25
Rozs új, másodrendű	6.10—6.15
Arpa takarmány	5.—5.30
Arpa égetni való	5.50—6.30
Arpa sörfőzdei	6.80—8 —
Zab	6.—6.30
Tengeri bászági	—
Tenger másnemű	4.—4.15
Káposzta-repeze bászági	—
Köles	5.85—5.70
Buza márczius—április	6.90—6.91
Buza szeptember—október	7.16—7.18
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	6.21—6.22
Tengeri május—június	4.48—4.49
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	6.09—6.10
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repeze augusztus—szeptember 1894.	10.70—10.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. deczember 9.

Magyar aranyjárdék 4%	121.—
Magyar koronajárdék 4 1/2%	98.70
Magyar arany 4 1/2%	123.50
Magyar ezüst 4 1/2%	100.50
Magyar keleti vasut 1876.	20.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcson	154.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcson	141.—
Osztrák papírjárdék	100.—
Osztrák járdék ezüst	100.—
Osztrák járdék arany	150.75
Koronajárdék	100.—
1860-iki államsorsjegyek	148.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1020.—
Magyar hitelbank részvény	438.—
Osztrák hitelbank részvény	372.75
Osztrák-magyar államvasut	865.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.67
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	342.—
Német birodalmi márka	59.55
London	132.—
Páris	48.85

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. deczember 9.

Magyar koronajárdék %	—
Magyar hitelrészvény	—
Osztrák hitelrészvény	373.25
Angliobank részvény	18.—
Laenderbank részvény	240.—
Bécsi bankgyesületi részvény	148.50
Osztrák államvasut részvény	374.75
Déli vasut részvény	100.—
Osztrák északnyugati vasut részvény	—

Osztrák északnyugati (Elbevölgyi) részvény	273.—
Budapesti villamos varosi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Kimamurányi részvény	—
Brassói kőszénbánya részvény	—
Dunagőzhajózási részvény	—
Lloyd-társulat részvény	—
Alpei bányarészvény	84.50
Union	313.—
Török sorsjegy	—
Bruxi bánya	—
Bécsi lóvasut	—

Aradvárosi

Evadberlet
74. szám.

színház.

Evadberlet
74. szám.

Kedden, 1895. deczember 10-én

A völgy liliuma.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Barriere. Fordította: Feleki Miklós.

S Z E M É L Y E K:

Mortsauf gróf	Gál Gyula.
Vandenesse Félix	Tompa K.
Chessel	Balassa J.
Cerny	Szandrei M.
Rouvieres	Tóth Elek.
Henriette, Mortsauf grófné	Angyal Ika.
Lady Ludley Arabella	Delli Emma.
Leoncoort hercegné, Henriette anyja	Rónaszékiné.
Emeline, Chessel leánya	Körösy J.
Manette, komorna	Laakodi A.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Borkereskedők, bortermelők, cognacgyárosok és sörraktárak figyelmébe!

Szives tudomás vétel végett van szerencsénk az érdekeltekkel tudatni, hogy Salgó-Tarjáni palaczk gyárunk készítményeinek kizárólagos elárúsítására Arad és viléke részére

Sehart J. és fia céget

nyertük meg.

Nevezett cégnél e czélből t. vevőink kényelmére nagyválasztéku

palaczk bizományi raktárt

létesítettünk, hol mindenféle palaczkot állandóan raktáron tartunk és gyári áron ugy waggonszámra mint kisebb mennyiségekben is árusítunk. Salgó-Tarjáni palaczkgyárunk a legújabb technikai vívmányok szerint lévén felszerelve, gyártmányaink nemcsak hogy bármely külföldi elősmert készítménnyel egyenértékűek, hanem minden külföldi versenyt kizáró jutányos áraink következtében méltán előnyben részesíthetők.

Indokoltnak tartjuk tehát azon kérésüket, hogy hazánk ezen egyetlen palaczkgyárát szükségletének beszerzésénél igénybe venni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel:

Egyesült Magyarhoni Uvgygyarak
Részvénytársaság.

1244

Morgenstern Gyula

Arad, Kölcsey-utca 9. sz. a.

fogászati-műtermében

ugy egyes műfogakat, mint egész fogsorokat

jutányos áron

jótállás mellett készít.

Javitások (Reparatur) egy óra alatt készíttetik.

Uj confectio üzlet!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Értesítjük mély tisztelettel a nagyérdemű aradi, úgy mint a vidéki mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy a mai kor minden igényeinek megfelelő

női divat és confectio üzletet mellékelve női ruha készitési vállalattal megnyitottuk.

Nálunk készen kapható, valamint mérték szerint megrendelhető a legfinomabb, az összes női szükségletekben létező úgy felső, valamint kimenő női ruhák a legjutányosabb árak mellett kaphatók és megrendelhetők, ugymint:

gallérok, kepek, mantillok, bundák és szörme áru

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek szerint.

Vidéki megrendeléseket pontosan mérték szerint eszközlünk.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérve maradtunk

kitünő tisztelettel

Rotschild és Klein.

Arad, Vörösmarty-utca 2. sz. a.

Dr. Darányi-féle ház.

1203

2519/1895. szám.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város polgármestere közhírré teszi, hogy az izraelita négyzet által a szabadságtéri 12. számú »Vaskapu« név alatt ismert házában berendezett

népkönyhában

szegénysorsu felnőttek és tanulók minden napra 10 krért ebédet kapnak.

Arad, 1895. évi december 9-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

142076/95. szhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak részére a jövő 1896. évből esetleg a következő 1897. és 1898. években is az egyszersmind ajánlati mintául szolgáló kimutatásban elősorolt, irodai czélokra szánt papírneműek szükségletnek, melyek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az ajánlati mintában foglalt mennyiségek tényleges szükségletnek csak megközelítő évi előirányzatát képezik, a szállítást elnyerő tehát köteles lesz az általános szállítási feltételek 13. §-ának b) pontja értelmében a tényleg szükség-
lendő mennyiségeket, melyek a kiirt mennyiség-nél nagyobbak vagy kisebbek is lehetnek szállítani.

A szállítás a 129381/91 szám alatti általános és a 166824/94 sz. alatti, irodai anyagok és papírneműek szállítás ára vonatkozó különleges feltételek alapján eszközölendő.

Ezen kívül kikötetik, hogy a szállítandó papírneműek hazai gyárakból eredők legyenek és hogy azok magyar származásu nyers anyagból készüljenek.

Az ajánlati minta utolsó rovatában tehát minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyári, melyben az ajánlatott papír készített és fentartja magának a magy. kir. államvasutak igazgatósága azon jogot, hogy az általános szállítási feltételek 11 §-a értelmében kiküldött közegei által erről magának bármikor meggyőződést szerezhessen.

Megjegyztetik, hogy csak azon papiros fog hazai származásának tetintetni, mely belajstromozott hazai gyári védjeggyel van ellátva, a védjegy az ajánlatban is kitüntendő.

A szállítandó papírneműek tehát gyári viznyomatujeggyel látandók el.

Ha a szállító az anyag gyártására illetve származására nézve vállalt kötelezettségének meg nem felelne, az esetben feltétlenül köteles a nem szállított vagy nem hazai gyárakból szállított áru szerződés szerinti árának 20%-át szóval husz százalékát kötbérképen fizetni és ezen felül jogában áll a magy. kir. államvasutak igazgatóságának saját választása szerint vagy a szerző-

dés teljesítését valamint a kár megtérítését vagy a teljesítés helyett a szerződés megszegése okából kártérítést követelni s a szállítás tárgyát képező árukat szállító terhére s veszélyére másnál bármely áron beszerezni.

Az ajánlati minta nyomtatvány és a szállítási feltételek az anyag és leltár beszerzési szakosztálynál (Budapest andrássy-ut 73 sz. II. emelet 47 ajtó sz.) a hivatalos órákban naponként megszerzethetők utóbiak a megállapított ár lefizetés mellett.

Ugyanott a szállítandó papírneműek szabvány mintái is megtekinthetők, mely minták azonban csak a színre, simításra és az enyvezésre nézve mérvadók, míg a szállítandó papírosok minősége illetőleg az anyag jósága és tartóssága oly értelemben veendő, a mint azt Rejtő Sándor műegyetemi tanár »a papiros tartóságának megállapítása« című művében kifejtette, mely elmélet alapján különleges szállítási feltételeink 3 §-ban a szállítandó papírosok minősége táblázatos összeállításban is ki tüntetve van.

Az ajánlatához tehát papír minta ivenk nem csatolandók.

Mindegyik ajánlórol feltételeztetik hogy az illető szállítási feltételek és mintákat ismeri és azokat kötelezőknek elfogadja.

Mindegyik ajánló tartozik ajánlatával az a fölött uozandó határozatig kötelezettségben maradni és tartozik továbbá az ajánlatok eldöntéséig esetleg teendő megrendeléseket az ajánlott árak alapján teljesíteni anélkül azonban, hogy ebből valamely szállításnak átengedése következtetést vonhatna.

Az árak az ajánlati mintába és pedig az ott kitett egységek szerint vám és bérmentve Budapesten a m. kir. államvasutak igazgatóságának helyiségébe. Nyomatványtár a hol egyszersmind az átvétel is történik, számokban és szóval bejegyzendők és a kitöltött minta aláírás és kezezés után ajánlat gyanánt tekintendő.

Az ajánlat korlátozható egyes papírneműekre is.

Az ivenkint 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok melyek 1 esetleg 3 évre is szólhatnak lepecsételve és ily felirással: »Ajánlat 142076 számhoz« f. é. december hó 14-én déli 12 óráig az anyag és leltár beszerzési szakosztálynál benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Az ajánlatban ugyan az 1 valamint a 3 éven át érvényes árak külön külön kitüntetendők.

Mindazon czégek, melyek mindeddig nem állottak szállítási viszonyban a magy. kir. államvasutakkal, tehát előtünk ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlatához osatolni.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyagok értékének 50%-ka készpénz vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. é. december hó 13 déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál letéendő.

Az ajánlatban megtörtént letétel megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban nem csatolandó.

A főnebbi feltételektől eltérő ajánlatok továbbá olyanok amelyek nem a kitűzött határidőre érkeznek vagy táviratilag tételnek, melyek nem vakarások előfordulnak végre oly ajánlatok melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe nem vétetnek.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának a jogot hogy.

a) Az ajánlatok közt tekintet nélkül az árakra szabadon választhasson.

b) Az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiséget engedhessen át, mely esetben ha csak az ajánlatban az ellenkező világosan ki nem kötetik, ajánlattevő köteles az átengedett részmenyiséget is szállítani.

c) Hogy a czél elérésére alkalmas másféle intézkedéseket is tehesen.

Végre megjegyztetik, hogy jelen szállítási ügyletből eredő minden bélyag-és illeték költségeket szállító viseli.

Az illeték az 1881 XXVI t. cz. 10§-ának megfelelően aként rovandó le hogyha fizetések alkalmával a fél által kiállítandó minden nyugtatvány nem csak a nyugtatványi bélyegilleték címén a II. fokozat szerint járó bélyegjegyekkel látandó el, hanem arra még külön a szerződés után a III-ik fokozat szerint járó illetékek fejében az utalványozott összegnek megfelelő értékű bélyegjegyek is ragaszandók.

Budapest 1895 novemberi 7-én.

Az igazgatóság.

A m. kir. államvasutak bpest jobbparti üzlet.

45541/95. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Budapest keleti pálya udvaron levő gázgyárunkban a gáz előállítására felhasznált gázolajból a jövő évben körülbelül 40000 kg szénköneget Kohlenwasserstoff 18000 kg szénhidrogént gázolaj kátrány 80000 kg közönséges gázolaj kátrányt nyerünk vissza, illetőleg termelünk, melyet eladni szándékozunk.

Felhivatnak tehát a venni szándékozók, hogy ebbeli ajánlatukat 50 kros bélyeggel ellátva következő czim irattal »Ajánlat 45541/93 szám-hoz a m. kir. államvasutak jobbparti üzletvezetőség (d) nyugbeszerzési osztályhoz Bpest X kerület külső kerepesi ut 2-ik házcsoport I emelet f. é. december hó 31 déli 12 óráig benyujtsák.

Figyelmeztetnek vevők, hogy fenti anyagok az időkénti felhívásunkra és a vételárnak előzetes befizetése mellett bérmentve fenti gázgyárban veendőek át és pedig a szénköneget csakis vashordókban, miért is a nyertes vevő ezen vashordókból ott meg felelő számú üres vashordókat készletben tartani köteles.

Bánatpénzképen az ajánlott értéknek 5%-ra kiegészítendő.

Egyebekben az ócska anyagok eladására fennálló 129381/891 sz. általános feltételek irányadóak, melyek igazgatóságunk nyomtatványtárában (Andrássy ut 75 sz.) 25 krért megvehetőek vagy az elküldési költségek beküldése mellett elküldetnek.

Az üzletvezetőség.

estén teljesen a maga részére hódítva a közönséget. Játéka érdekteljes, öntudatos volt s egészen beleélté magát a szerelmes sváb leány hálás és rokonszenves szerepébe. Kedvesebb szeretetreméltóbb Nánit nem is kívánhattunk volna, mint a minő az övé volt, s ezt legjobban bizonyította a folyton, többször nyílt színen is megújuló lelkes taps, melylyel a közönség az érdemnek adózott.

Hunyady jól játszotta meg Józsi szerepét s így róla is dicsérrel emlékezhetünk meg.

Kreutzer Michell, az öreg svábot Balassa alakította pompásan, míg az ifju Kreutzer Szepi szerepével Gyongyi birkozott meg kevés sikerrel.

Rónasséky kitünő karikatúrát csinált a töképenzes Szilárdból.

Kisebb szerepekben jók voltak: Bácsné, Hunyadiné, Tompa, és Szendrei.

(—s.)

Hírek.

— Az Arad-Csanád és Békésmegyei díszes „Album naptár“-unk szerdán reggel jelenik meg. Megszerezhető lesz minden könyvkereskedésben és Gyulai István kiadóhivatalában. Egy példány csak 50 kr. Féléves előfizetőink lapunk mellett ingyen kapják meg. Kétszáznál több arc képet foglal magában.

— A kereskedő ifjak estélye. Tegnap este az aradi kereskedő ifjak körében érdekes felolvasás volt. Mint minden évben úgy ez idén is gondoskodott a rendező bizottság arról, hogy ifju kereskedőink tanulságos és élvezetes felolvasásokban gyönyörködjenek, az idei ciklus megadta az irányt. Mátyás Matyas a polgári iskola derék tudos tanára tartott szabad előadást „Mercur a társadalomban“ címmel, az előadást mindvégig teljes elvezetlél és figyelemmel kísérte a nagyszámú fiatalság, melynek soraiban számos szép asszonyt és leányt láttunk. A rendkívüli érdekes előadást társas vacsora követte.

— Az új honvéd dandárparancsnok. Gaudernák József vezérőrnagyot, a király a 67. gyalogezred parancsnokát, hasonló minőségben a magyar királyi első honvéd lovas dandárhoz helyezte át.

— Városi képviselő választás. Tarjánvi Vilmos elhalálozásával a második választó kerületben megüresedett városi képviselői állásra a függetlenségi párt megállapította jelöltjét, a harmadik választókerületben Pless Mór a menyinyiben a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagságot fogja megtartani, a függetlenségi párt Gyulai Istvánt egyhangulag jelöli.

— Hangverseny. A gáji óvodában e hó 14-én szombaton este a szegény tanulók felruházása céljából tánczszal egybekötött hangverseny lesz melyet Hanacsék Luiza óvónő rendez. Az érdekes hangverseny műsora a következő:

I. Schaffer H. „A posta az erdőben“ kürt kísérettel, előadják a Kőlcsey-dalkör és Krüger ur. II. Beriot Károly „Fantaisie de Ballet“ hegedűn, előadja Lengyel Sándor úr, zongorán kíséri Hanacsék Luiza. a.) III. Löwe baladából „Der gefangene Admiral.“ b.) A galamb „La Paloma“ spanyol románcz éneki Szalai Soma ur, a bpesti zenekedvelők férfi karának tagja, zongorán kíséri Hossy J. tanár ur. IV. Haslinger Tobias „Czonzertunó“ zongora négy kézre, hegedű és gordonka kísérettel, előadják Varga Margit k. a. Schönthal Gyula, Krüger és Erdélyi urak. V. Mese előadja Gál Gyula az aradi színház tagja. VI. Gol János „Leánybarátság“ férfikar zongora kísérettel előadja a Kőlcsey-dalkör.

— Új vasgyár. Mint örömmel értesülünk br. Solymossy Lajos vármegyénk dús gazdag nábobja egy vasgyár létesítésének az eszméjével foglalkozik. Az életrevaló vállalat bizonynyal a hazában nagy pártfogásban fog részélni. Amennyiben a mostani vasgyárak a mai rengeteg keresletnek, amire szükség van ugyanis csak nagy nehezen tudnak, eleget tenni.

— Korcsolyázók öröme. A korcsolya-egylet egyik választmányi ülésén azt a határoza-

tot hozta volt, hogy a városligeti tó partja körül légszesz lámpákat állított fel. Most, hogy a korcsolyaszezon küszöbén van a légszesz lámpák elkészültek s várva várják a f. gyot, a sima jégpánczél, melyen majd annyi szép leány és asszonyka fog el — elsuranni s elbukni. Halifax lekesült hívőinek egyrésze közt nagy az öröm. Azért mondjuk „egyrésze közt“ mert e sport művelőinek nézete két részre oszlik. Az egyik rész mely a korcsolyázásban csupán a testet edző sportot látja szerfőlött örvend ez ujtásnak, amennyiben még a sötétlő északában is üzheti azt. A másik rész mely már idealisabb szempontból itéli meg e dolgot s a melynek a korcsolyázás csak okot szolgáltat a nemes czél megvalósítására: az udvarlásra, és hódításra, az mar nem a legjobb kedvvel látja letűnni azt a búbajos szürkeséget, sok-sok mindent elfedő homályt, sötétséget, kalandvagyó szeladónoknak bizony nem sok örömet szerzett a korcsolya-egylet világosítást teremtő határozata. — Mint értesülünk a liget bejárói előtt is két-két kandeláber állítottak fel, mely nyáron át is fogja megvilágítani a bejáratot. A korcsolya tavon felállított lámpákat a napokban fogják próbául először följujtani.

— Hálaistentisztelet. Az aradi izr. hitköz-ség multkori közgyűlésében elhatározta, hogy a zsidók reczepeziójára vonatkozó törvények életbelépésének öröme hálaistentiszteletet rendez a zsinagógában mint értesülünk e hálaadó istentisztelet e hét szerdáján háromnegyed négy órakor tartatik, a midőn is izr. polgartársaink Chamukah ünnepét ülik meg. A beszédet dr. Rosenberg Sandor főrabbi tartja. Az énekkarban Messey Mihály szintársulatunk kedvelt énekeise is közreműködik.

— A szikviz megadóztatása. Olvasóink előtt eléggé ismeretes az az ügy, mely a szikviz megadóztatásról szól, s a melyet a városi törvényhatósági bizottság is annak idején eléggé megvitattott. A tanács ugyanis a szikviz megadóztatását hozta jaszalatra, a mely ellen dr. Barabás Béla a szódagyárosok nevében fel-lebbezett. A megadóztatásra vonatkozó szabályzatot felterjesztették annak idején a belügy miniszteriumhoz, mely a napokban küldte azt vissza az iparkamarához. A kamara iparügyi szakosztálya Nkolics elnöklele alatt legközelebb megvitattja az ügyet, mely iránt nagy érdeklődést tanusitanak iparosaink.

— Az első fecske. Alig köszönt be tél apó zord időjárásával, alig rázza meg hópihés szakállát, alig köszöntenek be a hosszú unalmas téli esték — megjelen a bálozó ifjuság előtt az első fecske — az első bál reménye. A regatta és korcsolya-egylet már mozog. A napokban már összeülnek a rendezők, hogy tanácskozzanak, mikor lépjenek a sima parketre. Lesz is öröm akkor a fiatal leányok és asszonyok között.

— A Tagányinál elkövetett ékszerlopás bűnygye napról-napra kezd bonyolultabbá válni. Köller kir. vizsgálóbíró három nap óta újabb és újabb személyeket hallgatott ki. Igen valószínűnek látszik, hogy ez ügyben ma szenzációs letartóztatás lesz.

— Közigazgatási bejárás. A kereskedelmi miniszter Neumann-testvérek az aradgáji köz-uti vaspálya tervezőinek a vasuti indóházig a vaspálya meghosszabbítása tárgyában a közigazgatási bejárást december 16-án délelőtt 9 órára tüzte ki. E közigazgatási bejárásra Geduly Gyula miniszteri osztálytanácsost küldte ki.

— A választók névjegyzéke a kurián. Em-lítettük annak idején, hogy a jövő évre össze-állított választók névjegyzékéből igen sok választó maradt ki. A központi választmány a reklamációkat felküldte a kuriához, a mely a reklamációkat elutasította s jóváhagyta az erre vonatkozó központi választmány felterjesztését.

— Papp Gusztáv a kir. törvényszék derék irodavezetője, mint őszinte részvétlél értesülünk, súlyos beteg. Hivatalának vezetését Babescu Gyula vette át.

— Elkeseredet adófizető. Boldog Györgyné aradi lakosnő néhány nap előtt, midőn rászorította az adóhivatal adótartozásának befizetésére az illető tisztviselőt olyan szavakkal illette, hogy kénytelen volt ellene feljelentéssel élni. A többek közt az adóhivatal egyik közege előtt odanyilatkozott, hogy törvénytelen zsarolást követnek el. A miniszteri rendelet értelmében a polgármester Boldog Györgynét 5 frt pénzbírsággal sújtotta.

— Az aradi panama bűnygyében a vizsgál-már olyan stádiumba jutott, hogy a hét foly-mamán Paguba kir. vizsgálóbíró csaknem be-fejezi. Ma Király Géza szembesítteti fog Oze-g-lédyvel. Holnap Bács Nándor Scheiberger Mór-al. Alapos remény van arra, hogy Oze-g-lédy Mihály és Király Géza a vizsgálat teljes befe-

jeztével szabadlábra bocsáttatnak, míg Bács és Scheiberger a börtönbe fogja megérni a vég-tárgyalás napját.

— Az „Alföld“ kiadót és szerkesztőt cserél. Az öreg „Alföld“ nyomtatását újévtől kezdve Varga József veszi át. Felelős szerkesztőjéül Edvi-Ilés László keresk. és iparkamarai másodtit-kár nevét emlegetik. Vledényi Károly ez idő óta megválk a lap szerkesztésétől. Belső dol-gozótársai lesznek: Horváth Elemér eddigi se-gédszerkesztő és Mórics Pál. A lap marad a régi.

— Új járásbíró. A király ő felsége Gábor Mátyás m. pécskai népszerű kir. járásbíró-sági albirót, a dunarecei kir. járásbíróvá nevezte ki. M. pécskai albiróvá, mint értesülünk, Al-mássy aradi kir. törvényszéki jegyző fog kine-veztetni.

— Rágalmazot pap. Borosjenőn történt, hogy az ottani oláh pópát Josa Nikolájt följelentet-tek, amiért állítólag a polgári házasság megal-kotói ellen a szószékről átkot szort. A vizsgá-lat még folyamatban van, de a pópa ennek végét nem várja be s most panaszt emelt föl-jelentői ellen rágalmazás miatt.

— Felolvasás. Tegnap délután a Kőlcsey-egylet közmívelődési osztálya rendezett is-mét felolvasást. Stauber József kir. főgymnazi-umi tanár tartott érdekes értekezéssel egybeköt-tött felolvasást a villamosságáról nagyszámú kö-zönség előtt.

— Dr. Ansterweil László megyénk szülötté, ki a bécsi egyetemen és drezdai női klinikán több évig mint orvos működött, a napokban városunkba érkezett, s itt szándékozik állandó-an működni. A fiatal tehetséges s törekvő orvos mai számunkban közzétett hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— A népkönyhában ezen a héten a követ-kező úrnők fogják a felügyeletet gyakorolni. Révész Adolfiné, Tenner Józsefiné, Hegedüs Lászlóné,

— Roboz nyugdíjban megy. A közoktatás-ügyi miniszter, mint budapesti levelezőnk tá-viratozza lapunknak, Roboz József a váci si-keknéma iskola igazgatóját a nagyváradi sajtó-pöre után nyugdíjba küldik. A miniszter beké-rette Roboznak aradi viselt dolgaira vonatkozó összes hivatalos aktákat.

— Eljegyzés. Lupsai Kelemen a „Transzil-vánia“ aradi főgymnokségnek közkedveltségű fiat-al hivatalnoká tegnap tartotta eljegyzését a szép Ursula Zorka kisasszonnyal, Ursula Vazul kir. törvényszéki jegyző kedves leányával. Sok boldogságot kívánunk a fiatal jegyes párnak. — Horvát Kálmán németlővi gyógyszerész e napokban tartotta eljegyzését Aradon a szép Langsfeld Mariska kisasszonnyal, Langsfeld Győző államvasuti ellenőr kedves leányával. — Erdélyi Becsky Eugén Emil szintársulatunk tagja e napokban tartotta eljegyzését Aradon Tüses Gizellával, özv. Tüses Béláné kedves leá-nyával.

— A reklam-szezon. A kirakat-szezon mi-kor már a verebek és a szegény emberek na-gyon fáznak és a gyermek-szobákban felhang-zik mind gyakran a Kriszkindli emelgetése, hogy már bekukucakál itt és ott is a kulcslyu-kon a jó Jézus: hol talál jó, szófogadó gyere-ket és azokat mind összeírja. Ilyenkor már kezdik a Mikulás apó bizományosai az üzleti kirakatokat cifrázgatni, csákossá rendezgetni és a mi divat: ott mutatattik be a világnak, mely decemberben, a legszebb az isteni ünnep-hónapjában a legbőkezübb a vásárlásban. Oda fönt Budapesten fűzik, kötik, csomagolják már a sok mindenféle mesés, képes és egyéb disz-könyveket, a lapok fényes karácsonyi ajándé-kokat ígérgetnek az előfizetőknél, a kiknek kétségtelenül ez a legboldogabb hónapjuk. S érdekes megfigyelni ilyenkor, a mikor már de-cemberbe megy bele a világ, hogy szaporod-nak napról-napra színes plakátok utcasarko-kon, a mindenféle leleményességgel megszer-kesztett kisebb és nagyobb hirdetések a lapok hasábjain. Szóval itt van a reklam, a kiraka-tok, a hirdetések és a gyermek-szobák szezonja.

— Új zeneműkereskedés. Képpich és Schreyer Aradon zeneműkereskedést nyitott, melyben minden zeneszerző műve első kéz-ből megszerezhető. Csak üdvözölhetjük a derék vállalatot, mer eddig ha valakinek szüksége volt néhány hangjegyre napokig kellett arra várakozni, míg Budapestről meghozatták. Kü-

lönben Keppich és Schreyernek lapunk mai számában megjelent hirdetésére a legmelegebben felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét.

— **A lóvasut-társaság figyelmébe.** Szerkesztőségünkbe ma egy levél érkezett amelyet szó szerint adunk a következőkben: „Tekintetes szerkesztő ur! Tapasztalván azt a jóindulatot, melylyel b. lapja a polgárság érdekeit és a közügyet szolgálja, Önhöz fordulok panaszommal, kérve, hogy azt lapjában szellőztetni sziveskedjék. Panaszom ama valóban türethetetlen állapot következménye, mely a lóvasuti kocsikban uralkodik. A hány férfi a szűk kocsiba szorul, az mind dohányzik s a sokféle dohány illat (melybe abárhányszor a kapadomány orrfacsaró büze vegyül) szinte beteggé teszi az embert, de különösen a nőket, akik amugy sem igen bírják ki az erős dohány füstöt. Azt hiszem a lóvasut igazgatóságának nem kerülne nagy megerőltetésbe, ha figyelmeztető táblát alkalmazna a lóvasuti kocsikra e szöveggel: „A dohányzás tilos.“ Ennyit a pénzért kocsizó közönség talán joggal elvárhatna.“ Adtuk a panaszt, úgy amint vettük szó szerint s a magunk részéről nem vitathatjuk el annak jogos voltát. Meg vagyunk azonban győződve, hogy közüti vaspályánk derék igazgatósága, mely soha sem mutatkozott érzéketlenség a közönség jogos igényeivel szemben, haladéktalanul intézkedni fog a lóvasuti kupékban való dohányzás eltiltása iránt.

— **Gephart J. és fia aradi porcellán és üveg nagykereskedőnek** lapunk mai számában megjelent hirdetésére mellegen felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

Színházi műsor.

Hétfőn: *Szókimondó asszonyok.*

Kedden: *Völgy liloma.*

Szerdán: *Tosca.*

Csütörtökön: *A fővénny.*

Pénteken: *Hunyady László.*

Szombaton: *Új honpolgár.*

Vasárnap délután: *Kéi Champignol.*

Vasárnap este: *Telen, népszimnű itt először.*

Az első kis fejkötő.

— Renon Mária Lujza. —

A fiatal asszony ott ült budoárjának egyik ablakmélyedésében. Laza, fehér, pongyola simult karsúli tarmetéhez, hosszú, sötét haja felbomolva omlik le vállaira és barna, bársnyos szemői végtelen gyöngédséggel nézik a selyemcsipk-felhőköt, melylyel apró, finom ujjai szüntelenül foglalkoznak.

Igy ni, most készen van az utolsó szalagcsokor és illő helyén van és a befejezett, kis remekművet mosolyogva lebegtetni kezében.

Gyönyörű kis fejkötőcske, a jövődöbéli babakelengyének első darabja.

Mily édesen fog majd e keretből a rózsás gyermekarcz mosolyogni. Tekintete elmerengve pihen a csecse fejkötőcskén és halk sóhaj tör ki ajkai közül.

Fiatal, szép és gazdag; de vajjon boldog ie-e? Az a jövő, mely oly kecségtetőleg mosolygott rá, a mikor az örökre lekötélző igen szót kimondta, beváltotta e a mit ígért?

A mézesetek épp egy hónapig tartottak, aztán rendes medrébe került ismét az élet. A fiatal férj visszatért régi szokásaihoz. Vége szakadt a forró csókoknak a bizalmas sarokban, vége a lopva váltott kézszerítéseknek, az enyelgő, incselkedő, hizelgő szavaknak, melyek a forró ölelések időközzeit töltötték ki.

A férjnek megvan a maga klubja, megvannak barátai, kedvtelése, ismét beleveti magát az örvénybe, melyből kis időre kiveiezkált és a félnék, fiatal asszony önmagára hagyatva marad, habozva, kételkedve áll a feléje intő kétélle életút előtt.

Boldog az az asszony, a kinek egy rozsa arcú baba idejekorán mutatja meg a helyes utat. Ez abban a kényes tekintetben melyet Blanche vett az ölben pihenő fejkötőcskére, a hála és remény nyér kifejezést, mert ő bátor és merész; szereti férjét és még a lehetetlenséget is megkísérli, hogy vissza hódítsa őt; állapota daczára kaczerkódva ügyel külsőjére és mindig tetőpontján áll a kornak, hogy buzó olvasás és tanulás segélyével érdekesebbé tehesse társalgását. Mind hiába!

Férje kifogástalan gavalléerként viselkedik irányában, kedves barátjának nevezi őt udvariasan csókolgatja ujjai hegyét, erszényét kor-

látlan módon bossátja rendelkezésére, de nagyon távol áll attól, hogy társa legyen az egész életére.

És újból éledő reménnyel eltelve mondja magában:

„Ki tudja, hogy az a gyöngé-kis lény, kit karjaiban fogok ringatni, nem szerzi-e nekem vissza a gyöngéden szerető férjet, a mint őt a néhány mézesetén át birtam.“

És gondosan eltakarja az édes titkot és örül az üdvös pillanatnak, a mikor azt felfedi majd és fel kell fednie.

Csitt! Kopognak! Vajjon ki lehet az a csendzavaró.

Bizonyára valamelyik inas, a ki utasításért jön, mert látogatást nem vár. Nanetnenek pedig szigorúan meg van hagyva, hogy „ő nagysága nincs itthon.“ Ez így nagyon kényelmes dolog. A férje nem lehet. A nagyságos ur már hosszabb idő óta ünnepélyesen szokta látogatását bejelenteni, ha egy egy órácskával ajándékozta meg.

Újra kopogtatnak és a szokásos „Tessék“ szót be sem várva, megnyilik az ajtó. Blanche alig bírja a meglepetés felkiáltását elfojtani. Marsac ur áll előtte, a magas termetű, karsú, szép arisztokratikus modoru férfi, kinek magas fehér homlokát sötét fűrtök környezik.

Blanche zavarában valami közönséges frázist keres, hogy megindithassa a beszélgetést. Marsac pedig a kandallóhoz lép és ideges sietőséggel tépegeti a rózsákat, melyek egy óriás márványtartóban pompáznak.

— Ma sokkal előbb jöttél haza, mint rendszeren, szölt Blanche, hogy csak mondjon valamit.

— Igen roszkedvű vagyok és a klubban nem volt maradásom. A játékasztalnál felizgattam magamat és szerencsétlenül játszottam. A száz aranyat, a mi nálam volt, elvesztettem és mert nem tudtam, hogy mit csináljak, szépen hazajöttem. Nyolcz nap óta üldöz a szerencsétlenség és ez már igazán kellemetlen kezd lenni, mondá hevesen és épp az utolsó rózsza szirmait szórta el a szőnyegen.

Üdvös mosoly játszott a fiatal asszony ajkai körül. Az állapot kedvező, a férj meguntta rendes szórakozásait. Rajta, Blanche! Utótt az óra! Meg kell kísérteni a nagy dobást!

De ő mozdulatlanul maradt ülve, szökat keres, holott férje épp emellett közlékeny és elpanaszolja neki baját Piquedame állandó hűtlenségét, barátjának szöszegését, a ki megígérte neki, hogy együtt kocsizzak ki a Boisba... Kicsibe mult és tuláradó őszinteségében a kis Lydiát is megemlítette volna, a ki nem szokta tőle elvonni kegyeit.

Blanche csak félfülle hallgatta őt és gondolataiba teljesen elmerülve, más fordulatot akart adni a beszélgetésnek és majd X marquisné édes babájáról beszölt, majd Y asszonynak üszöültjéről, a mire azonban a férj csak egy-egy közömbös, udvarias Ah! Ah!-val felelt.

— Van egy eszmém! szölt a fiatal asszony hirtelen. Az idő nagyon szép és a ligetben ma remek lehet az időzés. A kis erdő bizonyára tele van gyerekekkel és én imádom az angyali teremteseket. Nem mondtad épp az imént, hogy egy barátod megosztott mai sétakocsizásodtól?

— De igen.

— Nos hát! Még ráérünk. Nem lennél a gavallérom? Meghivlak kocsimba. Tudom ugyan, hogy azt nem pótolhatom, a kit vártál, de... jobb hiányában...

— Miért ne? Úgyes gondolat! Már ugyanis régóta nem kocsiztuk együtt.

Blanche örömeben tapsolni kezdett. Ott, az árnyas fasorokban, a nevelő, tánczólagzó babák közt könnyebb lesz a megváltó szöket megtalálni.

És oly hirtelen pattan most fel, hogy a fehér csipkefelbő a földre hullt.

— Ni!... kiált Marsac meglepetve és a földre hullt csipke és szalag után hajlik, Mi ez?

Hirtelen ragyogóvá lett tekintetével fiatal felesége arcát keresi.

— Fejkötőcske? Kinek lesz az? Neked... nekünk?...

És Blanche elpirulva, szégyenkezve suttogja.

— Igen!

Dereka köré két édesen, gyöngéden ölelő kar fűződik most és forró csókotól kísért édes szözat hatol a füleibe.

— A mézesetek édeségei megújulnak.

Egymáshoz simulva, kocsijuk árnyékában hátradölve, robognak a liget felé és a mig a szép ősz tart, Marsacék kocsija naponta lát a ható szép fasorok közt, a hol ifju nemzedék mulat.

És egy szép napon, a selyemből csipéből készült illatos fészékben egy rózsás, piczi baba pihen, Marsacék örököse és a fiatal férj ott térdel felesége ágya mellett és forró kezeit még forróbb csókokkal borritja.

A férj szívét visszahódította az első kis — fejkötő.

— i.

Medicine Universal Dr Austerweil László diplomás Operateur

a **drezdai** szülészeti s nőgyógyászati klinika, volt segédorvosa, a **bécsi** közkörházban tanult **specialis** orvosa a **hugy s ivarszereknek,**

rendel 2-4-ig.

Andrássy-tér 17-ik szám alatt (a volt Reck házban, a „Nádor“ szállodával szemben.)

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFÖZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi,
Korona és Bajorsör

elnevezéssel **hordókban** és **palackokban** hozza forgalomba.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kizárólagos képviselő **ARRDMEGYÉRE**

LUSTIG A. ARAD.

Karácsonyi és újévi ajándékok,

a legnagyobb választékban

meglepő olcsó áron!

Sütő József,

üveg-, porcellán-, képkeret- és lámparakár

ARAD,

Förroy-utca 2/c sz. a

Van szerencsém a tisztelt közönség b. tudomására hozni, miszerint az ősi évad közeledtével üzletemet egészen újonnan felszereltem s e szakmába vágó cikket nálam a legolcsóbban lehet beszerezni, mivel itt a mellék utcában kevesebb a kiadásunk és azonfelül üzletemet egészen sajátkezűleg vezetem, azért is kérem a t. közönséget üzletem megtekintésére. Tévedés elkerülése végett egy piros kerti golyó van az üzlet ajtaja fölé függesztve

Árjegyzék:

6 személyre diszes ebéd készlet	8 frttól 30 frtig
6 " " thea	4 " 12 "
6 " " kávé	4 " 10 "
6 " " mokka	5 " 10 "

Finom porcellán mosdók fél áron.

A legdiszesebb majolika mosdók nagy választék

Zomanczott vaspléh edény.

Kész, villa, kanál olcsó áron.

Vendéglősök nálam a legolcsóbban vásárolhatnak

Sokféle cikk van, mely olcsóbb nálam, mint az

árveréseken.

Új házassándók részére ajándék tárgyak nagy

választékban.

Vendéglősök részére koronával ellátott hiteles

üvegek kaphatók.

Tisztelettel

Sütő József.

Ugyanott egy tanuló 1 frt heti fizetéssel felvétetik, egyebet nem kap.

AZ
„ARADI
HIRADO”
ÉLCZLAP-
MELLÉKLETE.

AZ
„ARADI
HIRADO”
ÉLCZLAP
MELLÉKLETE.

Fotékony nők.

*Nincsen ma drva, nincs szegény,
Nincsen ma elhagyott,
Ne es kétségbe akkor sem,
Ha minden elhagyott.*

*Szülő, testvér, rokon, barát
Minden manap a nő
És ott van ő, ha már az dr
Majd a fejedon nő.*

*Ha drva vagy s nincs senki sem.
Ki bajodon segít;
Egy angyal mindjárt ott terem
S letörli könnyeid.*

*Ha éhesel, kenyeret ad,
Ha szomjasol — vizet:
S nem kérés — érte a világ
Jóval — rosszal. Ástet!*

*Ha dideregsz s nincsen ruhád,
Ruhát ad ő legott
S érzed, hogy nem vagy oly szegény,
Oly drva s elhagyott.*

*Tiszteld azért, becsüld nagyon
S kersed a drága nőit;
Egy égi angyal mindenik
Ha lát egy szenvedőt.*

*S míg a világ ónző manap
S ezért fogy a babér:
A női szív nem hírért kiad
S elismerést se' kér!*

Tóts Antal.

Garantirozott hírek.

(S) **Megtalált kincs.** A kőművesek ma reggel az aradi m. kir. adóhivatal pénztárából elsikkasztott százezer forint egy részét megtalálták a Scheinberger-féle kávéház kiásott pinczéjének egyik zugában. A talált kincs nagyobb szenzációt kelt városszerte. A kora reggeli órákban csak ugy tódult oda a sok nép, hogy szemlélője lehessen, annak midőn a kőművesek a kincses ládát kiemelik. A rendőrség azon ban a kincses láda kiemelését ma délutánra halasztotta, melyet Scheinbergerrel akarják személyesen kiemeltetni.

* **Pergner János főügyész Instilóris Kálmán** biztatására azt indítványozta a közigazgatási bizottság ülésén, hogy a referencsek, az egyidejű Kőlcsey-felolvasásra való tekintettel énekelve adják elő jelentéseiket. Az indítványt tekintettel **Possgay és Pálffy** makacs rekedségére — elvetették.

(—) **Steiner Jakab** fogadást tett arra, hogy a város törvényhatósági közgyűléseken többet soha sem beszél, mert Fényes Dezsőtől még kitelik, hogy a csatornázási csövek szakmegvizsgálásának költségeit a vele óhajtja megfizeteni.

+ **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** tagjai, mint értesülünk, egy újabb értekezletet akarnak tartani, amelyben kifejtetni akarják, hogy Magyarországnak tulajdonképpen nincsen mindenáron szüksége csak a búzát termelni. Az ország próbálkoznék meg egyszer a háziipar- és gyárak létesítésével is, s így készek

az önálló vámterületet is megszavazni. Az értekezlet összehívásával **Pless Mór, Kristyóry János és Nikolits Péter** fáradozik.

(.) **Sass Edének** a Kőlcsey-egyesület szombat délutáni felolvasására a londoner nem a novellájával, hanem a hangjával fűtött be, mert az egybegyűlt közönség azt legkevésbé hallotta.

† **Kóbi bátyánk** becsületsértési pört indított egy szép asszony ellen, aki őt agglégénynek merete nevezni.

** **Tenner Rudi** tegnap a „Három király” vendéglőse előtt kijelentette, hogy Bács Nánóort soha sem ismerte. Csak egyszer álmába találkozott vele.

** **Weiler Tóni** ma reggel **Kővér Ferkó** az árvászek tudós levéltárnokával elhitette, hogy a várostanácstermében elhelyezett különböző nagyságu csatornázási csövek a honvédségi ügyük mintacsöréről küldettek Aradra, melyek az aradi vavagongyárban fognak óntetni.

* **Járosy Károly** kir. táblai elnök megbízottja kijelentette, hogy mindaddig Aradot el nem hagyja míg a solymosi vár eredetére vonatkozó összes aktákat kinem kutatja, hogy aztán a felszapordó napdijából a vár tulajdonjogát az államtól megvásárolhassa.

‡ **Bittó Károly** a vármegye tudományos levéltárnoka e napokban egy kitűnő szakmunkát készül kiadni, a levéltárok szervezéséről, az **ablakon**.

Morizon pirulák

Az az adófizetés — ugy látszik — mindenkinék gyöngé oldala, még — a színészek-Salacz polgármesternek igen rossz perceket okozott a végrehajtók azon jelentése, hogy a színház elsőrendű tagjaitól a kivetett adók — behajthatatlanok. Kijelentette hát, hogy ő fogja a színészeket végrehajtani. A színészek és színésznők ugyan ettől nem ijednek meg, mert ha egyszer a végrehajtónak nem tudnak fizetni, nem fognak tudni a polgármesternek sem. De megijedt e sorok írója, aki a színészeket ugyan odaengedi, de a színésznők exequálását már inkább magának szeretné fentartani.

A csatornázási vita immár végett ért. Watha Vincze, a kontár műértő elbujhat szakvéleményével az aradi szakértők előtt. Kuttyába se vitték a nézetét, ami érthető is, mi komolyan elsőrendű hozzáértők felülbírálása alá került, aminők az aradi szakértők. **Steiner Jakab** sem szólalt fel, mert ugy találta, hogy mikor az aradi kereskedelmi és iparkamara vámszerződési tárgyalásánál a független polgárok a kormány szekerét tolják, akkor ő is megteheti, hogy hallgasson akkor, mikor — beszélni akar.

Ha még sokáig élünk, furcsa dolgokat fognak megérni. Egészen jól indulunk neki, hogy a világot kiforgassuk a sarkából, hogy egy egészen új és egészen felfordított világot teremtsünk. A kitűzött cél felé fontos és nagy lépést tettünk mostanában, mikor kimondtuk, hogy: „A nők az egyetemen.” Istenem, micsoda pompás dolog lesz ezután egyetemi hallgatónak lenni! . . . Tüzes szemű, kívánatosan aranyos, óstermetű kollegákkal egy padban ülve hallgatni a rektor szőraz, előadását, s míg a pápaszemmes tudós kenetteljesen papol addig belemerülni az édes kollegák gyönyörűséges szeméibe szorongatni hévtelyes forrósággal azokat a parányi rózsás kacsokat és mikor a tudományok mestere mélyen hajol a katedra fölé, mohójjázzal, topva szedni a tudományt azokból az ingerlően piros, kábitóan édes ajkáról. Ah Istenem, ha újra kellene életpályát választanom, soha sem akarnék egyéb lenni, mind mindig . . . mindig csak egyetemi hallgató. És azokból, a szép kisasszonykákból akik az egyetemen szedik magukba a mélységes tudományt mind doktok, patikus meg tanár lesz. Milyen érdekes dolgok fognak ebből kifejlődni. A szép tanár ur örökösen za-

varban lesz a szívével, hogy voltaképpen melyiket is szereti igazán tanítványai közül, akik mind egyforma tüzzel intézik az ostromot méz édes szerelmi vallomásokat mondanak a lezckéül s hiába akar a tanár ur, nem tud ezért haragudni. A női doktor urnak akkor sem volna elég ideje, ha egy nap három napból állana. Annyi lesz a páciense (persze kizárólag az erősebb nemből) mint csillag az égen mindenik azt szeretné, ha a doktor ur egész nap csak őtet gyógyítaná. Az aranyos patikásnak a patikája olyan zsufolt lesz, mintha mindig licitáció volna. Hetyke uracsok, kifentkikent gigerlik ácsorognak órákhosszat — orvosságot keresve nehéz bajukra. Mert nagy bajuk van. Mindnek — szíve fáj és csak egy-két csókra van szükségük, hogy szenvedésük csillapodjék. — Eljön majd aztán az idő, mikor a szép doktor urat, a tanár urat, meg a patikus urat is a házias élet gyönyörűségei utáni vágy fogja el. Akkor aztán elmennek háztüznézőbe és megkérlik a kezét valami csinos ficsurnak akit aztán az anyakönyvezetói hivatalba vezetnek. És kezdődik a boldog családi élet. A bógárszemű tanár ur megy a katedrára, a m

Tarjányi Vilmos.

*Maga volt a jószág, maga a tisztesség,
Maga a becsület, maga a barátság;
Egyesült a porral — de emléke él még
Hogy a kis utódok példa gyanánt lássák.*

*Szabadlevű eszmék bajnoka szállt sírba,
Stratja egy város, sajnálja egy ország:
Hiss a szívén hordta városa jólétét,
Hiss a szívén hordta nemzete sorsát.*

Id. Issekutz István.

*Kiddit egy oszlop — jó erős —
S porba dőlt vele
Hiss benne lángolt — ragyogott
Az ősök szelleme!*

*Minden kezben jó magyar
Jólétben — vész között:
Hullanunk érte könyveket
Hogy most elköltözött.*

A kereskedelmi és vámszerző- dés az iparkamarában.

Kristyóry János elnök: A keresk. miniszter nem tudja, hogy Ausztriával miként létesítse a közigazdasági kiegyezést. Az én véleményem... no meg az önökét is kívánja tudni. (E. Illés Lászlóra néz, ki helyeslőleg bólint lejjével.)

Marschall Lajos: Akarják-e az urak megújítani Ausztriával a keresk. és vámszerződést, vagy nem?

Domán i: Da ligt der Hund begraben! Én akarok!

Bing Vilmos: Hálás köszönettel vagyok a magas, magasabb és legmagasabb miniszter urnak, (ég felé emeli szemét) hogy megadta nekem az alkalmat, véleményt mondani, mert hivatva erre hivatottabb, mint én...

Lendvai Sándor: (szerényen de öntudatosan) Meg én.

Bing Vilmos: Mi ugy össze vagyunk nőve Ausztriával, mint a számi ikrek. Ami neki fáj, az nekünk is fáj, ami nekünk fáj, az neki nem fáj. A külön vámterület addig mig nem szükséges; szükséges, Alapos higgadtsággal kijelentem, hogy a vámszövetséget minden Kónzevencziával együtt elfogadom. El, el, el.

Kohn S. N.: (6 decziliter örömkönyvet hullott és borzasztóan tapsol.)

Szontagh Gyula: Hogy most felszólalok, annak az az oka, hogy valamit mondani akarok. Hogy mit akarok, azt még nem tudom, de önök megfogják érteni.

Lendvai: Menjünk tovább.

Szontag: Bocsanat. Én már husz év óta a külön vámterület hive vagyok. A kormány már 20 év óta ellenzi azt, és én mégis 20 év óta a kormány hive vagyok.

lett doktor ur a páciensei után, s az enivaló patikus a patikájába s otthon maradt a bajszos hitestárs főzni, mosni, vasalni s egyéb házi dolgokra. Igazán, ha még sokáig élünk furcsa dolgokat fogunk megérni...

Minden mulandó a világon, következésképp semmi sem tart örökké. Erről az örök igazságról fájdalmasan kézzelfogható meggyőződés szerzett magának a legintelligensebb aradi ügyvédek egyike, *Curtutiu Mózes*. Eddig háborítlanul sanszsirozta ki jámbor oláh klienseinek zsebéből a garasokat, nem bántotta őt ezért senki semmi, még a saját lelkiismerete sem s most egyszerre beleavatkozik az ő dolgába az ügyvédi kamara s elveszi tőle a diplomáját. Hát igazság ez? Azért, hogy ő nem válogatós, hanem ugy koppasztja meg kliensét, ahogy éppen jön, azért neki bünhődnie kell? Hiszen aki manapság nem élelmes, az akár *segre akasza a fogát*. Az ő első berendezése pedig nincs a koplaláshoz szokva. Koplaljon az ügyvédi kamara ha neki tetszik, de tőle ne kívánják azt, hogy ő a villájára kerülő zaires falatokat elhajigálja, ha felfüggesztették az ügyvédi jogait, ám jó, de az ügyvédi kamara a lelke rajta, ha bánatába a másvilágra találna költözni.

Dardás.

Dományi: Ez van egy ikozi lutherán politik.

Kohn S. N. Braun E.-hez: Was sagens dazu?

Braun E. Maradjon minden a réginél.

Szontagh (falytatja) akár tetszik, akár nem, be kell hozni a külön vámot. (Dományi ájuldozik) nekem már ugy se kell, se az egyik, se a másik.

Kohn S. N.: Áv vossz e rauf? Mit mond a magas kormány cau mier? Nem agarok tudni semmi róla.

Pless Mór: Szép is, hasznos is az önálló vámterület, de erről majd beszéljünk öt év múlva, amikor már én is képviselő leszek, és kitudja, talán még miniszter is.

Lendvai: Az ördög nem alszik.

Pless: Ellenzéki vagyok, de azt akarom, hogy a liberális kormány erősödjön. Nem szeretném, ha megharagudnának ránk Bécsben. Licitáljunk hát. Én öt évet mondok. (Háromnegyed óráig tartó viharos éljen.)

Elnök: Én vélekedni nem óhajtok...

Éles Ármin: Könnyű neki, már van érdem jele!

Elnök: Tehát öt év először, másodszor, senki többet...

Lendvai Sándor: Én beszélni kívánok, én városi képviselő vagyok. Ha én felszólalok, akkor én azt nem ok nélkül teszem. Egyéniségem iránt kifejezett mindenkor rokonszenv készlet arra, hogy én ily nagyfontosságú kérdéshez hozzászóljak. Én a kormányt megrovom! menjünk tovább.

Szontagh: Én már határozottan nyilatkoztam az önálló vámterület mellett, tehát az öt évet elfogadom.

Magyar Herencs: Legalább a gépiparosokra csináljunk külön vámterületet.

Kohn S. N.: (Fel áll, meg áll, azután eláll.)

Bing Vilmos: Tehát 5 év, senki többet...

Kristyóry: Kérem ön megbukott, az elnök én vagyok, majd csak én vezetem a licitációt.

Lendvai: Menjünk tovább.

Elnök: Most már én is eleget tudok, a miniszter is tudni fogja, hogy mit ér a mi véleményünk. Az ülést szét zavarom.

Dományi: Kassamadiner!

POHL ÉS ZEMPLÉNYI.

Enyegés. —

Pohl: Szomszéd! fejtse meg nekem azt, mi különbség van Scheinberger s a vasárnap délutáni színházi közönség közt.

Zemlényi: Ne bolondozzék!

Pohl: Lát a Isten a lelkemet egész komolyan kérdem. Hiszen Kovács Vincze sem tudta ezt tegnap megfajteni.

Zemlényi: Adja rá kezét, hogy igazat mond.

Pohl: Itt a kezem!

Zemlényi: No akkor megfajtem.

Pohl: Halljuk! Halljuk!

Zemlényi: A vasárnap délutáni közönség beakar jutni a színházba, Scheinberger pedig ki akar jutni a börtönből.

Hasonlatok.

Az adó olyan, mint a tilosba tévedt ló behajtják:

A differitisz olyan, mint a csiriz: ragad.

A pálinka olyan, mint a professor: buktat.

Az itatós papir olyan, mint a kanász: ita

A kesztyű olyan, mint a gonosztevő: fe huzzák.

A kovács olyan, mint a mosónő: vasal.

Az idő olyan, mint az anyós: kitépi a hajad.

Gyomros.

Póru járjt gigerli.

Egy csinos nő megy egyedül, Ravasz gigerli ennek örül.

A nőnél, ah, nincs esernyő,

Pedig im kezd esni eső.

„Megengedi nagysád, kérem,
Hogy ernyőmmel elkísérjem?”
A hölgy néz, emez nevet
És várva áll a hölgy megetett.

„Igen, uram”, az így beszél —
Gigerli mosolyg... vajh, mit remél?
Igy mennek ők sok utcán át,
Egyszer a nő csak felkiált:

„Ne fáradjon, uram, kérem,
Ott jön elém már a férjem!”
Gigerli néz, emez nevet,
S egy perc alatt már elszelett.

A statisztikai összeírás.

Nagyban folyik a statisztikai összeírás. Megjelenik az ügynök egy gazdálkodó házában és kérdezi:

— Van-e földje?

— Hát hiszen csak volna, ha volna, de ha még most is fölfelé srófolják az adót, az ember kénytelen lesz Amerikába menni. Szegény Toronyi Tamás ha élne, majd közibe csapna az ilyen kormánynak.

— Ne hordjon itt mindent össze vissza, azt kérdelem mennyi földje van?

— Ugyan nem tudom, honnan lenne földem mikor azzal a kis kerttel, meg az udvarral is elég bajlakodni. Alig bírja az ember a csekély hasznából a tenger adót összeverni, — aztán meg a zöldségnek sincsen ára.

— Mekkora a kertje?

— Csak épen hogy elgyomlálgaht benne az ember. Nem igen lehet már annak az adóját a végletekig fokozni.

— Mondja csak meg bátran, nem adó alá, írjuk itt, biztatja az ügynök.

— No már csak én is tudom, a mit tudok, hasztalan mondja ezt nekem az ur, ismerem én az e fajta „szólásjogot”.

— De hát azt a fát, a mit tegnapelőtt ki-ásott, meg azt a disznót, a mit tegnap Bécsbe vittek fölünk s azóta meg is csinálta a német virslinek, csak nem adó alá írjuk, pedig lássa azt is fölírjuk.

— Hát hogye írják föl, megadózzuk majd a mult vasárnap megevett tyuktól is csak akadjon olyan bákó ember, a ki azt is föladja.

Nem is sokat ad föl. Kistül, hogy nincs egyebe két tyuknál, meg egy körtefánál, — pedig a feleségeegész nyáron át árulja a körtét s hétről hétre a tojást.

És így te-z a többi is. Az eperfája barkát terem. A gyümölcsfája sitnye-sutnya. A gazdasági eszközei a kapa, meg a kasza.

Bricsik uram mindenáron be akarja diktálni a házában lévő 240 forint terhet is, — disznója meg ma van — holnap nincs hát azt nem kell fölvenni.

A kérdésekre különben a legtöbb kitérő választ ad vagy új kérdéssel felel. A miye pedig van, azt letagadja.

És ez így megy az egész országban.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

CS. ENDES DÁNIEL